

brat *francišek* 6

V zakonu, kot v vsaki drugi skupnosti, sprejemamo in dajemo. Pogosto je dajati lažje kot sprejemati. Navajeni smo trgovati. Jaz tebi, ti meni. In hitro nas začne preganjati ali občutek dolžnika ali ogoljufanca.

- DUHOVNOST DRUŽINE IN ZAKONSKE ZVEZE
- Pohod za življenje 2022
- Advent – priprava na božične praznike
- Vsi sveti iz Frančiškovih redov
- Ena obletnica, organizirana in slavljenav več obletnicah
- Romali smo v Armenijo in Gruzijo

- 4 **Urednikova beseda**
Frančiškova duhovnost
 Družina in zakon
- 6 **Naša evangelizacija**
 Duhovnost družine in zakonske zveze
 Pohod za življenje 2022
- 13 **Členimo Vodilo**
 8. člen
- 15 **Frančiskov svetni red**
 29. november - Vsi sveti iz Frančiškovih redov
 Sv. Rok
- 18 **Iz naših družin**
 P. Krizolog (Martin) Cimerman OFM prejel
 državno odlikovanje za zasluge
 Frančiskov brat Jože Besednjak
 Pri Zagorski Materi Božji
- 23 **800-letnica**
 2023-2026: Ena obletnica, organizirana
 in slavljenja v več obletnicah
- 30 **Živi rožni venec - ŽETEV**
- 32 **Iz Frančiškovih logov**
 Frančiskov prijatelj
 Med nami
- 34 **Mladi Frančišku**
 Romanje v Assisi za mlade
 Teden bratstva v Logu pod Mangartom
- 36 **Pravičnost in mir**
 Vojna v Tigraju še kar traja
- 38 **Korenine in sadovi**
 Življenje našega blaženega očeta Frančiška (5)
- 40 **Sveta dežela**
 S »fičkom« v Sveto deželo
 Romali smo v Armenijo in Gruzijo
 Sveta dežela z novomašniki in srebrnomašniki
 Advent v Koelnu (keltorajm)
 Brezje – Brezmadežna
 Adventni Varaždin (HR)
- 46 **Razvedrilo**
 Tudi hvaležnost je spretnost!
 Nagradna dopolnjevanja

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
 GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
 (OFS) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.
 Spletni arhiv: www.ofm.si/zbvf/revija_BF

Izdajatelj:
 Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
 SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbvf/

Za založbo:
 Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:
 Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
 Fani Pečar OFS (glavna urednica)
 Peter Skoberne OFS (naslovnica)
 sestre FMM (Naša evangelizacija)
 Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiskov svetni red);
 Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
 Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
 NS FRAMA (Mladi Frančišku)
 Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
 Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
 Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:
 Aleš Porenta

Fotografije:
 Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:
 Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: ABO Grafika d.o.o., Ljubljana

Naklada: 2.800

Naslov uredništva:
 Ul. škofa Maksimilijana Drževiča 7, SI-2000 Maribor
 tel.: 02-22-85-113
 E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si

Rokopisov in slik ne vračamo.
 Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Člani FSR nakazujte prispevke na:
 Narodni svet FSR Slovenije,
 Prešernov trg 4,
 SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;
 sklic na 00 700-22.

ali

Člani ŽRV nakazujte prispevke na:
 Založba Brat Frančišek,
 Prešernov trg 4,
 SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 6100 0001 2574 166, Delavska hranilnica d.d.;
 sklic na 00 700-22.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Topel začetek jeseni nas je vse navdal z upanjem, da bomo lažje prestali energetske krize, ki preži nad prihajajočo zimo. Sicer nas bo v novembru grel molitveni spomin na vse pokojne sorodnike, prijatelje in dobrotnike, v decembru pa molitev ob adventnem vencu.

Zadnja številka revije Brat Frančišek v tem letu je prepredena z besedili o družini in sv. zakonu. V rubriki *Frančiškova duhovnost* je pred nami razmišljanje Francija in Marjetke Birk OFS.

Naša evangelizacija nam prinaša katehezo o duhovnosti družine in zakonske zveze. Ne spreglejte tudi utrinkov z letošnjega Pohoda za življenje in smernic za dobro adventno pripravo na božične praznike.

Na začetku novembra obhajamo praznik Vseh svetih, ob koncu novembra pa je praznik Vseh svetih iz Frančiškovih redov. Med znanimi člani OFS je tokrat predstavljen sv. Rok.

Rubrika *Iz naših družin* nam predstavi odlikovanje p. Krizologa Cimermana OFM v New Yorku, najdemo tudi zapis o Jožetu Besednjaku OFS in utrinek z romanja k zagorski Materi Božji.

800-letnice nam prikažejo smernice praznovanja za triletnje 2024-2026: Praznovanje prejema stigem, Obletnico Sončne pesmi ter Veliko noč sv. Frančiška.

Mladi Frančišku nam odstre dogajanje na romanju v Assisi in Tednu bratstva v Logu pod Mangartom.

Kljub molitvi za mir v Duhu Assisija, po svetu še vedno divja nemir in vojne.

Rubrika *Pravičnost in mir* nas seznani s prizadevanji za mir v afriškem Tigraju v Etiopiji.

Poglejte, kako se je sv. Frančišek prikazal preobražen ter kako je celo odso-tnim čudežno pokazal svojo navzočnost in spoznaval skrivnosti tujih src – v Vita brevior Tomaža Čelanskega.

Svetodeželska rubrika nam ponuja naslednje nadaljevanje legendarnega potopisa romanja s fičkom, najdete pa tudi utrinke z romanja v Armenijo in Gruzijo.

Želim vam prijetno branje!

Vse dobro!

br. Janez Papa

Glavni poudarki duhovnosti OFS

V letu 2022 v rubriki *Frančiškova duhovnost* spremljamo razmišljanja ob glavnih poudarkih duhovnosti Frančiškovega svetnega reda. V šesti številki je pred nami razmišljanje Francija in Marjetke Birk OFS na temo: *Družina in zakon*.

Družina in zakon

V Povabilo k pisanju tega članka je prišlo v dvojini, namenjeno oboima. Kako se lotiti pisanja, da bo članek res najin? Ni enostavno skupaj ustvariti sestavka, ne da bi bil deljen na dva dela ali napisan le od ene in morda prebran in odobren od druge osebe. Živeti, deliti, ustvarjati in ljubiti skupaj je izziv v zakonu in družini kot tudi v drugih skupnostih. Potrebno je skupno načrtovanje, usklajevanje, dogovarjanje in izvedba. Tako sva vzela vsak svoj papir in nanj zapisala kaj nama pomeni zakon in družina. Sedaj zapisano združujeva. Kot sva združena midva vsak s svojimi koreninami, navadami, vrednotami, sposobnostmi. Skupaj, eno, pa vendar ohranja vsak svojo osebnost in svojo identiteto.

V sebi nosiva vzorec primarne družine, ki nama je nudila dom, zavetje, ljubezen, vzgojo in delo. Kot sveti Frančišek imava vsak svojo izkušnjo odnosa s starši, po kateri so se v nama izoblikovale podobe Boga in je vplivala na najine odnose tako z bližnjimi kot z Bogom. Skozi življenje naju vodi ljubeča Božja roka in naju vzgaja: »Kakor orel, ki spodbuja k letu svoje gnezdo, kroži nad svojimi mladiči, širi svoje peruti, jih prestreza, jih nosi na svojih krilih« (5 Mz 32,11). Življenje prinaša radosti, veselje,

lepoto, pa tudi skrbi, preizkušnje in trpljenje. Po vsem tem se prečiščujeva in rasteva v odnosih in ljubezni do sebe, bližnjega in Boga. Rasteva lahko morda prav zato, ker nama Gospod na pot pošilja duhovne očete in matere pa brate in sestre ter ker želiva ostajati odprta za njegovo vzgojo. Kot Frančiškova sestra in brat sva vcepljena v manjše bratstvo, ki se razširja na pokrajinsko, narodno in svetovno bratstvo. Smo kot reka, ki iz potočka narašča v mogočno reko. Še prej pa sva zakonska mož in žena, vcepljena v svojo družino. Za vse to sva se nekoč odločila in ob odločitvi obljubila zvestobo. Zvestoba ni nekaj samo po sebi umevnega, pa naj gre za zvestobo vrednotam, odločitvam, sozakoncu, Bogu ali katerikoli skupnosti. Po prvem navdušenju vedno prihajajo skušnjave v različnih oblikah. Prva je delati, truditi se sam, zanašati se le nase, ne podeliti. Ta človeka odtuja, ne povezuje in ga izčrpa. Druga je neupoštevanje drugega.

Ni lahko opustiti svojih načrtov in želja ter sprejeti potrebe in želje drugega. Če odnos gledamo in živimo samo s svoje perspektive se hitro pojavijo občutki prikrajšanosti in prizadetosti. »Kar naprej se odrekam,« je lahko misel, ki nato rodi bolečino in čustvo jeze. Če pa na drugega gledam z Božjimi očmi, z očmi ljubezni, s pogledom na oba, na skupnost, isti dogodek začnem doživljati drugače. Ljubezen nas spreminja in osvobaja. Če oba živiva v tem, ni težko, temveč lepo. V zakonu, kot v vsaki drugi skupnosti, sprejemamo in dajemo. Pogosto je dajati lažje kot sprejemati. Navajeni smo trgovati. Jaz tebi, ti meni. In hitro nas začne preganjati ali občutek dolžnika ali ogoljufanca. To nima nič skupnega z zastonsko ljubeznijo s katero nas Bog ljubi. Dajati in prejemati brez pričakovanja povračila in občutka dolžnosti ni samo po sebi umevno ne v zakonu, ne v družini. Počasi se je učiva, zastonske ljubezni. Učiva se darovanja

in sprejemanja. Zakon je podoba odnosov svete Trojice, odnosov v ljubezni, za kar so potrebne vera, za-upanje in molitev. Učiva se tudi odpuščanja, poslušanja, empatije, sočutja. Težko je hoditi iz cone udobja in egoizma. A tako sva se odločila in ostajava zvesta odločitvi. Zakon in družino je potrebno ohranjati in negovati. V veliko pomoč pri gradnji najinega odnosa in vzgoji otrok nama je bila zakonska skupina in vsakoletne duhovne vaje za zakonce. Tako v nama raste odnos in umevanje zakona in družine. Okušava in dojemava milosti, ki so nama dane po zakramentu zakona. Nisva sama. Z nami je Oče s svojo ljubeznijo. Znotraj bratstev OFS v Sloveniji še nimamo zakonskih skupin, čeprav je v bratstvih mnogo parov. Morda bi bilo vredno razmisliti o tem.

Družina in zakon je prostor, ki vedno vključuje drugega. Takšen kot je, je nepopoln, kot je nepopoln in grešen človek. A s tem ni nič narobe. Prav takšni smo ljubljani. Odnos Očeta, Sina in Svetega Duha nama je vzgled. Jezus dopolnjuje najine nepopolnosti, odrešil naju je. Vzglede nama je tudi Marijina drža, ko je »premišljevala v svojem srcu« (prim. Lk 2,19). Najin pogled na svet in družino je bil sprva pravičniški, poln pravil, moralističen, tudi farizejski. Božja pedagogika pa naju, tudi preko bolečin, uči zastonske ljubezni. Na začetku je družina rasla, sedaj se manjša in po drugi strani hkrati večja. V najinih srcih je ljubezen za vse, za vse nove mlade družinice. Hkrati pa gledava tudi naprej in se pripravljava na to, da bova zaživela sama. Vsako obdobje življenja ima svojo dinamiko, vse se rojeva in umira. Ljubezen pa večno ostaja.

GLAVNI POUDARKI DUHOVNOSTI OFS – kateheze OFS

Kateheze o duhovnosti OFS-a, ki so rdeča nit letošnjih številčk Brata Frančiška, so nastale na podlagi predavanja, ki ga je imel br. Amando Trujillo Cano TOR na usposabljanju narodnih duhovnih asistentov OFS in FRAMA 11. novembra 2019 v Rimu. Prvi del kateheze je tako izveček iz predavanja.

Duhovnost družine in zakonske zveze

Svetne frančiškove duhovnosti si ni mogoče zamisliti brez izkušnje družinskega življenja; družina je prvotno mesto brata/sestre OFS, kot to jasno navajajo Konstitucije OFS (čl. 24):

Bratje in sestre OFS naj imajo svojo družino za prvenstveno okolje, v katerem živijo krščansko življenje in poklic v OFS ... Ljubezen zakoncev in potrditev vrednote zvestobe sta globoko pričevanje za lastno družino, Cerkev in svet.

V bratstvu:

vsebina pogovora in sporočanja izkušenj naj bo družinska in zakonska duhovnost ter krščansko reševanje družinskih problemov;

naj ne pozabijo na pomembne trenutke družinskega življenja sester in bratov in naj bratsko skrbijo za tiste - samske, vdove, starše samohranilce, ločene, razporočene - ki živijo v težkih razmerah in pogojih;

K temu lahko dodamo še člen 17 iz Vodila, ki pravi: *V svojih družinah naj živijo v Frančiškovem duhu miru, zvestobe in spoštovanja življenja. Prizadevajo naj si, da bodo znamenje v Kristusu že*

obnovljenega sveta. Posebno poročeni, ki živijo iz milosti zakona, naj v svetu pričajo o Kristusovi ljubezni do njegove Cerkve. S preprosto in iskreno krščansko vzgojo, pozorni na poklic vsakogar, naj skupaj s svojimi otroki veselo potujejo na svoji človeški in duhovni poti.

Iz Svetega pisma - Sir 24,32-34

Še se bom trudil, da bo vzgoja sijala kakor zarja, tja v daljne kraje jo bom oznanil.

Še bom točil nauk kakor prerokovanje in ga zapustil poznejšim rodovom.

Glejte, da se nisem trudil le zase, marveč za vse, ki ga iščejo.

Razlaga: Družina je prva in temeljna celica življenja. V tej naravni skupnosti sta mož in žena

poklicana, da se podarjata drug drugemu v ljubezni in posredovanju življenja.

Rodovitnost zakonske ljubezni se ne nanaša samo na rojevanje otrok, ampak gre za to, da se njuna ljubezen širi, oplemenitena s sadovi telesnega, duhovnega in nadnaravnega življenja. Sama pa sta dolžna to življenje dajati svojim otrokom in po njih tudi Cerkvi in svetu. Družina je skupnost, v kateri človek dobi moralne vrednote, kjer začne častiti Boga in se uči pravilno upravljati s svobodo.

Člani družine imajo priložnost, da se naučijo biti pozorni do mladih in starih, bolnih in potrebnih pomoči. Doživljanje vzajemnosti in sodelovanja med družinskimi člani prinaša korist tudi širšemu družbenemu okolju. Krščanska družina pa je še na poseben način znak Kristusove ljubezni in nenadomestljiv prispevek k evangelizaciji, saj je prva in naravna pot prenašanja vere. Lahko rečemo, da je družina skupnost vere, upanja in ljubezni. Kot skupnost oseb je podoba edinosti Očeta, Sina in Svetega Duha.

Njena roditeljska in vzgojna dejavnost je odsev Božje stvariteljske dejavnosti. Osredotočimo se na tri področja, ki so posebej pomembna za družino: molitev, služenje in odgovor družine na izzive časa.

Molitev: Z milostjo zakramenta svetega zakona starša prejmeta odgovornost in pravico oznanjati vero svojim otrokom. Papež Benedikt je svetoval staršem: »Dragi starši, učite otroke moliti in molite z njimi; približajte jih zakramentom, posebej evharistiji, vključite jih v življenje Cerkve, skupaj z njimi berite Sveto pismo in s tem osvetljuje družinsko življenje z lučjo vere. Bodite kot Marija in učenci, ki so skupaj molili v dvorani zadnje večerje.«

Za skupno molitev si je potrebno določiti kraj in čas, ki naj bosta stalna, in poiskati vrsto molitve, ki bo najbolj primerna za vse člane družine: to so lahko stalne molitve, rožni venec, hvalnice, večernice, branje Svetega pisma ... Moliti je treba zbrano, prisotni naj bodo vsi člani družine. Ko otroci odrasčajo in odhajajo, ostanek družine moli tudi zanje. Nazadnje molijo starši, ki so prej molili z otroki, ZA otroke. Še lepše je, če ostane družina molitveno povezana tudi pozneje, ko so otroci že samostojni, da si določijo čas, ob katerem so vsi združeni v molitvi. Molitev seveda lahko obogatimo s petjem in igranjem na inštrumente ali plesom. V družinski molitvi se spomnimo skupnih potreb, stisk bližnjih, predvsem osebnih potreb vsakega družinskega člana. S skupno molitvijo družina pogloblja medsebojne odnose, povezanost in spoštovanje.

Služenje: vsak član družine ima svoje mesto in poklicanost; različnosti nas bogatijo. Ko darujejo svoj čas, z izkazovanjem ljubezni ali s konkretno pomo-

čjo, pomagajo drug drugemu na poti svetosti. Pomembno je hotenje, da bodo medsebojni odnosi vedno globlji in da si prizadevajo za bolj pristno povezanost med zakoncema in vsemi člani družine.

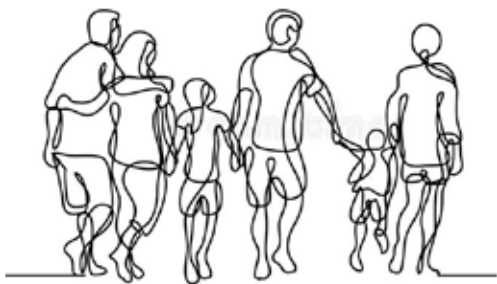
Frančiškovi bratje in sestre v svetu so poklicani, da bi bili nosilci miru v svojih družinah. (Konst., čl. 23) Še posebej v svojih družinah! To poklicanost udeležajo z ustvarjanjem odnosov nežnosti, odpuščanja, spoštovanja, zvestobe in nesebičnega služenja. Taka vzgoja zahteva učenje odrekanja, pravično presojanje in samoobvladovanje, kar so pogoji za pravo svobodo.

Izzivi časa: V današnji družbi, posebej v Evropi, se širi sekularizacija, ki Boga odriva na rob življenja, kar povzroča

vedno večjo razklanost družin. Povzdičuje se svoboda brez odgovornosti za resnico in poudarja pravica do dobrobiti posameznika z uporabo dobrin in površnega doživljanja, brez ozira na kvaliteto medosebnih odnosov in človeških vrednot. Ljubezen se zožuje na čustvenost in zadovoljevanje nagonskih pobud, brez trajnih odnosov in medsebojne pripadnosti, brez odprtosti za življenje.

Družina pa je v svojem bistvu najboljše okolje, v katerem je mogoče živeti resnično človeško življenje s tem, da se v njej prenašajo vrednote iz roda v rod. V soočenju z družbo, ki je podvržena vse večjemu razosebljenju, ima družina še vedno moč, da človeka obvaruje pred anonimnostjo in v njem krepi zavest osebnega dostojanstva in enkratnosti.

Frančiškovi v svetu so poklicani, da s svojim življenjem pričajo o enkratnosti vsakega življenja in da to življenje spoštujejo od spočetja do naravne smrti. Njihova stvariteljska moč naj bo v skladu z božjo voljo in temeljnim namenom zakonske zveze. S skrbjo za starejše in onemogle v svoji družini pričajo mlademu rodu o vrednosti življenja. Ob nače-

tih družinskih odnosih naj Frančiškovi bratje in sestre gradijo nove mostove in ne prenehajo spremljati tistih, ki so morda krenili na kriva pota. S takim odnosom gradijo bolj zdrave in trdne temelje družbe.

Z združevanjem družin v različnih bratstvih OFS se družine med seboj spoznavajo in spodbujajo ter tako krepijo zavedanje o vlogi družine v družbi.

Za osebni premislek

Kakšna je molitev v naši družini? Kako spregovorimo/govorimo družinskim članom (prijateljem, sorodnikom ...) o Bogu, molitvi, krščanskih vrednotah?

Predlog – vsak teden en del svoje molitve nameni za eno bratstvo OFS Slovenije.

Molitev za družine

Sveti Troedini Bog, ti si ljubezen.

Milostno se ozri na družine, da bodo uresničevale tvoj načrt.

Staršem in starim staršem vlij moči, da bodo sprejemali odgovornost in z zgledom mladi rod opogumljali za za-

konsko in družinsko življenje Ozdravi boleče spomine v razbitih in neurejenih družinah.

Naj v bolnih, starejših in invalidnih osebah prepoznamo tvoj obraz.

Opogumi pare, ki še ne zmorejo zgraditi varnega odnosa in se odločiti za poroko, da to storijo.

Izročamo ti mlade, ki iščejo življenjskega sopotnika, ter zakonce, ki ne morejo sprejeti življenja.

Izročimo naše družine tudi varstvu Marije, Jožefa in drugih zavetnikov.

Sprejmi naše prošnje in jih usliši po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Pohod za življenje 2022

Enakopravnost se začne pred rojstvom«, se je glasilo geslo letošnjega pohoda za življenje, ki je bil že četrti izveden v Sloveniji. Prvega so pripravili v letu 2014, nato pa so bili od leta 2020 izvedeni vsako leto. Na pohodu se je našlo tudi nekaj bratov in sester OFS.

Ob 9.30 se je 1. oktobra Prešernov trg v Ljubljani odel v žive in pisane barve majic in balonov, ki so, bi lahko rekli, kar zaščitni znak pohoda. Zaslislala se je glasba, ki je spodbujala k veselju

za življenje. Prostor pod Prešernovim spomenikom se je spremenil v oder, kjer so voditelji, glasbeniki in pričevalci pripravili prijeten in bogat program. Okoli 11.30 smo se po Čopovi ulici v dolgem sprevodu, ki je štel okoli 5000 ljudi, odpravili do parlamenta. Od tam mimo Cankarjevega doma do predsedniške palače in naš pohod zaključili na Trgu republike.

Pohoda se je udeležilo zelo veliko mladih družin in prav lepo je bilo videti tekanje in igranje naših najmlajših. Prav oni so tisti, ki nas vsakodnevno opominjajo, kako sveto je življenje. Svetost

življenja je poudarjal tudi naš duhovni oče sveti Frančišek. Bratje in sestre OFS si ga moramo v tem oziru vzeti za zgled. Kot nam naroča vodilo in konstitucije, je potrebno vstati, iti na pot in aktivno pokazati ter povedati, da je samo Bog

tisti, ki da življenje in samo On ga lahko vzame.

Dobrodošli torej oktobra naslednje leto, da se srečamo vsi skupaj na Pohodu za življenje 2023.

Mojca Špende OFS

Advent – priprava na božične praznike

Ta sveti čas nas vabi, da se v življenju ustavimo in razmislimo o svojem odnosu do Boga in do bližnjega. Imamo čudovito priložnost, da se temeljito pripravimo na Gospodov prihod.

Liturgična barva nas spominja na spokornost. Za nas kristjane je to poseben čas priprave na drugi prihod Jezusa Kristusa, ki bo prišel kot Gospod in Sodnik vseh narodov. Zato moramo biti vedno pripravljeni na življenje v pravičnosti in ljubezni ter vselej budni; hoditi po Gospodovi poti, ker »ne vemo ne ure ne dneva«. Zato nas Cerkev v adventu vabi, da bi se na rojstvo Jezusa Kristusa še posebej temeljito pripravili.

Pomembno je, da se ustavimo in razmislimo o svojem odnosu do Boga in do bližnjega. To je čas spokornosti in obljube, da se bomo poboljšali. A ne samo v tem kratkem času, ampak za vedno. Naj nam pri tem pomagata sveti Frančišek in sveta Klara!

Simbolika adventnega venca

Adventni venec je iz rastlinja spleten venec s 4 svečami, ki nas spominjajo na 4 adventne nedelje, ki so kot okras in liturgični simbol adventnega časa. Vsako nedeljo prižgemo eno svečo in ko se bližamo rojstvu Jezusa Kristusa, je čedalje več svetlobe.

V Sloveniji se je uveljavil v 80. letih 20. stoletja. Venec ima obliko kroga, ki nima ne začetka in ne konca, kar pomeni popolnost in večnost, ki je simbol Boga – On je večni in polnost sama. Zimzelene vejice govorijo o življenju, o Jezusu Kristusu, ki prihaja med nas. Sredi zime nam zimzelena venec s svojo barvo vlija upanje, da bo sonce kmalu pregnalo temo, da bodo dnevi zopet daljši in da bo kmalu ozelenela tudi narava.

Barva sveč naj bi bila vijolična, usklajena z barvo šole in mašnega plašča. Tudi vijolična barva nam daje upanje, da bo tema premagana in predstavlja povezanost med telesnim in duhovnim svetom. Svečke vijolične barve predstavljajo: stvarjenje, učlovečenje, odrešenje in konec sveta. Predstavljajo tudi 4 strani neba, kar nam daje slutiti, da se je Kristus učlovečil za ves svet in vse ljudi. Pomenijo tudi 4 letne čase, kar pomeni, da je Kristus gospodar vseh časov, ki je povsod navzoč in delujoč. V nas budijo slike rojevanja, rasti, pobiranja sadov in umiranje. Predstavljajo človekovo življenje v 4 obdobjih: ob rojstvu prižgana sveča je vsak trenutek manjša, kar nakazuje, da smo vedno bliže sklepu življenja in nas spominja na minljivost: otroštvo, mladost, zrelost in starost.

So torej simbol našega življenja. Ko gorijo, širijo okrog sebe svetlobo in toploto ter vabijo človeka, da se po zgledu Jezusa Kristusa daruje za druge in postaja Luč sveta.

Globlji pomen adventnemu vencu daje blagoslov. Je znamenje Božje bližine, pomoči in naklonjenosti. Kristjani, ki se ob njem zbiramo v pravi notranji drži, se povezujemo med seboj in vsakega izmed nas spominja, da Gospod prihaja k vsem, ki s(m)o ga pripravljeni sprejeti.

Cvetka Kompara OFS

24. junija 1978 je papež Pavel VI. potrdil novo Vodilo OFS in leta 2018 smo praznovali 40-letnico tega dogodka. Eden od rezultatov je tudi nova rubrika v Bratu Frančišku (in na spletni strani OFS) Členimo Vodilo, kjer so na kratko razloženi posamezni členi Vodila. Za razlago skrbi Mojca Špende OFS.

8. člen

Osmi člen vodila lahko beremo v dveh delih. Prvi del pravi:

»Kakor je bil Jezus pravi častilec Očeta, tako naj bo molitev in premišljevanje duša njihovega življenja in delovanja.«

Ne moremo reči, da poznamo Frančiška, če ga nismo razumeli v njegovi ljubezni do Kristusa in v njegovem nenehnem oblikovanju po Njem. Ena stvar je jasna, ki nas jo je naučil Frančišek: ne moremo živeti brez Kristusa, ne moremo živeti, če ga nimamo v svojih mislih in v svojem srcu, kot pravi apostol Janez: *»Brez mene ne morete storiti ničesar.«*

Ampak kaj to v praksi sploh pomeni? Boga ne časti samo tisti, ki kleči pred

tabernakljem ali pred izpostavljenim Najsvetejšim ali med sveto mašo, ampak tudi tisti, ki ob gledanju v modro nebo, Sonce, zvezde, luno, rože, prostrano morje, šumenje voda,... začuti v svojem omejenem srcu, da mora vzklikati: *»Velik si, Bog...«* Boga časti, kdor se mu zahvaljuje za vse prejete darove in ga zna vedno poveličevati tudi v trenutkih bolečine in preizkušenj. Spomnimo se ene prav kratke a res pomenljive Frančiškove molitve:

»Daj mi pravo vero, trdno upanje in popolno ljubezen, razumnost in spoznanje o Gospod, da se bom držal tvoje svete in resnične zapovedi.«

In kako naj moli član OFS? Vsem se svetuje molitveno bogoslužje (brevir), ki je uradna molitev Cerkev. Lahko se kot bratstvo skupaj dobivate in molite hvalnice ali večernice ali jih zmolite sami doma. Zvečer si je potrebno vzeti nekaj časa, se odpovedati televiziji ali kakšni dobri knjigi ter preberemo kakšen odlomek svetega pisma, zmolimo sklepnice ali desetko rožnega venca. Seveda pa tekom dneva ne pozabimo na zgoraj omenjeno čaščenje in zahvaljevanje,

ki smo ga sposobni v vsakem trenutku dneva. Imejmo v mislih, da molitev, češčenje in kontemplacija ni samo za tiste, ki živijo v samostanu. Vsaka molitev, tudi če je kratka, je kontemplacija, če postane osebno dejanje, če prihaja iz globine srca in je živeta v tesni povezanosti z Bogom.

V drugem delu pa nas člen spodbuja k prejemanju zakramentov:

Udeležujejo naj se zakramentalnega življenja Cerkve, predvsem evharistije. Pridružijo naj se liturgični molitvi v eni od oblik, ki jih je Cerkev predložila, in tako podoživljajo skrivnosti Kristusovega življenja.

Molitev, ki utripa v nas, kot utripa srce, mora prihajati iz izvira, kjer zajema moč in svetlobo. Ta izvir duhovne energije je zakramentalno življenje Cerkve. Predvsem pomembna je evharistija; izredno velika in čudovito lepa skrivnost. Ob njegovi evharistični mizi, ko nismo več vpeti v vsakdanji trud, tudi če v sebi nosimo veliko skrbi, nas Jezus vabi, da večerjamo z njim in

njega samega. Udeležba pri evharistiji mora biti pripravljena, da bomo premagali odpor in nenaklonjenost ter se trudili v drugih videti kvaliteto in ne pomanjkljivosti, da se bomo trudili v njih videti Kristusa.

Cerkev zaobjema življenje in resničnost vseh ljudi, ker vsi ljudje sestavljajo Cerkev. Pozorni moramo biti na vse položaje in težke situacije, v katerih živijo naši bratje in sestre. S pomočjo Cerkve moramo posredovati v konkretnih primerih: ko se godi krivica, ko je zmeda, ko je moralna in materialna revščina, ko so nepravilnosti, nepokorščina, nekoristno zapravljanje, nedopustnosti,... in verjamem, da se boste strinjali z mano, da nam ni potrebno pogledati daleč naokrog, da vse to najdemo. In dolžni smo se odzvati. Narediti svoj del, pozvati,... kaj pa bodo naredili in kako se bodo odločili drugi ni več v naši moči. Imejmo pa v mislih, da če bi resnično poslušali Božjo besedo in živeli po zakramentih, bi bilo manj težav, nekaterih pa sploh ne bi bilo. Tukaj pa imamo moč.

29. november - Vsi sveti iz Frančiškovih redov

Ljudje neprestano sestavljamo različne lestvice, sploh na začetku leta so le-te pogoste. Nogometni navdušenci iščejo svojega igralca na seznamu najboljših strelcev ali med najboljšimi igralci leta/sezone, filmska industrija podeljuje različne nagrade za najboljše igralce, v medijih se pojavljajo sezname najboljše oblečenih ljudi, v smučariji podeljujejo zlate globuse in še in še ... Po eni strani se lahko jezimo zaradi vsega tega primerjanja, ker vemo, da je vsak človek edinstven. Po drugi strani pa lahko vse skupaj vzamemo tudi pozitivno – na lestvici smo se znašli, ker nas je nekdo opazil, ovrednotil in potrdil se je naš trud, zakaj se tega ne bi veselili? V drugem pomenu lahko razumemo tudi različne sezname svetnikov – ne kot lestvico, kjer se med seboj prerivajo tisti, ki se želijo pokazati, koliko so sveti, ampak kot paletu možnosti, kako lahko živimo odnos z Bogom. »Svet« (latinska beseda *sanctus* je sicer povezana z rimskim bogom Sanktusom, se pa uporablja za prevod grške besede *hagios*, ki pomeni posvetiti, izvzeti iz običajne rabe, narediti za sveto) je tako tisti človek, ki je povezan z Bogom, ki živi v Bogu.

Učenje Katoliške cerkve pravi, da sama ne dela svetnikov, ampak jih prepozna. Naziv je namenjen tistim, ki so bili kanonizirani (uradno priznani), kar pomeni, da so v nebesih. Papež Janez XV. je bil prvi, ki je uradno razglasil svetnika (31. januarja leta 993, nemškega škofa Ulricha). Pred tem je bilo češčenje svetnikov spontano, za svete so jih prepoznali v okoljih, kjer so ti živeli. Od časa

papeža Inocenca III. pa je razглаševanje svetnikov izključno domena papeža (Walter iz Pontoisa je zadnji svetnik, ki ga je razglasil ne-papež – nadškof iz Rouena leta 1153). Na spletni strani papeške kongregacije za zadeve svetnikov je zapisano, da točnega števila razglasenih svetih ne poznamo, nekateri avtorji pa govorijo o številu okrog 3000.

Nekatere svetnike častimo tudi kot zavetnike za različne zadeve ali poklice ali proti raznim boleznim. To lahko prihaja iz tradicije ali so bili za take uradno razglaseni. Kljub temu pa moči, s katerimi posredujejo, ne posedujejo sami od sebe, ampak jo dobivajo od Boga.

Ko je nekdo razglašen za svetnika, se njegovo telo tretira kot sveto, svetnikovi posmrtni ostanki in njegove stvari pa kot relikvije, ki se uporabijo v cerkvah.

Svetost je obvezna vsebina vsakega kristjana

»Litanijs svetnikov so lestvica na katero moramo priti!« približno tako je v eni od svojih predstav rekel Gregor Čušin. Pa ne tako, da bi točno ponavljali stvari, ki so jih pred nami počeli svetniki, ampak da bi v svojem okolju na svoj način našli pot, obliko življenja z Jezusom. Svetost je, da opravljamo svoje zadolžitve tako dobro kot le zmoremo. S tem Cerkev ohranja svojo svežino, mladost ... Svetost ni izbirna, ampak obvezna vsebina vsakega kristjana.

Papež Frančišek nas je leta 2013 ob prazniku vseh svetih povabil: *»Biti sveti ni privilegij redkih, temveč smo k svetosti poklicani prav vsi. Vsi! Vsi smo poklicani hoditi po poti svetosti. In ta pot ima svoje ime in svoj obraz; to je obraz Jezusa Kristusa. V evangeliju nam kaže pot, ki je pot blagrov. Božje kraljestvo dosežejo tisti, ki svoje gotovosti ne iščejo v stvarih, temveč v Božji ljubezni; za tiste, ki so preprostega srca, ki so ponižni, si ne domišljajo da so pravični in ne sodijo drugih; tisti, ki znajo trpeti s trpečimi in se veseliti z veselimi; ki niso nasilni temveč usmiljeni in si prizadevajo za ustvarjanje sprave in miru.«*

Serafinski svetniki

Svetemu Frančišku se je na gori La Verna prikazal seraf, ki je imel podobo križanega Jezusa. Ob tem je sv. Frančišek prejel Kristusove rane – stigme. Zaradi tega dogodka so kasneje sv. Frančišku pridali ime Serafinski oče. Ker je Frančišek s svojim načinom bivanja pritegnil mnogo ljudi, ki so mu sledili na poti za Jezusom, se je ime serafinskega očeta razširilo tudi nanje. Svetnike, ki so živeli kot sestre in bratje v prvem, drugem ali tretjem redu sv. Frančiška, tako imenujemo serafinski svetniki.

Tako kot se na praznik vseh svetih (1. novembra) spominjamo vseh svetnikov, tako praznujemo 29. novembra praznik vseh serafinskih svetnikov. 29. novembra 1223 je namreč papež Honorij potrdil Frančišku in njegovemu redu njihova pravila in način redovnega življenja. 800 letnico tega dogodka bomo praznovali prihodnje leto.

Ob letošnjem prazniku vseh svetih iz Frančiškovih redov želim v imenu narodnega sveta OFS vsem sestram in bratom OFS ter vsem, ki nam je sveti Frančišek blizu, da bi se nekoč tudi naša imena znašla na seznamu svetnikov, še bolj pa to, da bi se v večnosti srečali pri Bogu v nebesih.

fani

Znani člani Frančiškovega svetnega reda

Sv. Rok

V preteklih dveh letih, v obdobju epidemije koronavirusa, je sv. Roka dodobra spoznal ves svet, k njemu se zatekamo tudi Slovenci. Ali je v resnici bil član OFS ni mogoče zagotovo trditi, vsekakor pa ga najdemo na seznamih teh, ki jim je bil sveti Frančišek blizu in so ga v svojem življenju posnemali.

Sveti Rok se je po poročilu iz 15. stoletja rodil okrog leta 1295 v mestu Montpellier v južni Franciji. Starši naj bi ga izprosili od Boga, vendar naj bi jih izgubil, ko je bil star okrog 20 let. Potem naj bi prodal večino svojih posesti, denar razdelil ubogim, sam pa se je leta 1317 odpravil na božjo pot v Rim. V Italiji je takrat razsajala črna smrt, kuga. Ljudje so trumoma obolevali in umirali. Rok se je na svoji romarski poti ustavil v več krajih, kjer je stregel kužnim bolnikom. Tudi v Rimu je delal tako in številne je ozdravil tako, da jih je prekrizal. Ko se je vračal domov, je v Piacenzi na severu Italije še sam zbolel. Najprej je ležal med bolniki, potem pa se je mukoma zavlekel v gozd ter se naselil v zapuščeni koči. Tam ga je s pijačo krepčal angel, iz bližnjega gradu pa mu je pes prinašal kruh in meso. Po angelu čudežno ozdravljen, se je Rok vrnil v domače mesto, ki je bilo takrat vpleteno v vojsko s sosedi. Bil je tako spremenjen, da ga nihče ni prepoznal. Sam pa tudi ni hotel povedati kdo je, niti tedaj, ko so ga meščani obdolžili vohunstva in ga zaprli v ječo, kjer je po petih letih umrl 16. avgusta 1327.

Sv. Rok je zaščitnik proti kužnim boleznim. Njegovo čudežno moč so v času kuge izkusila mnoga mesta, skozi katere

je svetnika vodila pot. Kot zavetnika ga častijo zdravniki, lekarnarji, kmetje, jetniki, grobarji in drugi.

Darovi za revijo Brat Frančišek junij '22 - september '22 = 1000 € Bog povrni!

10,00 €	Tisnikar Bogomira, Zadravec Štefanija, Marija Mihelič
15,00 €	Humar Andrej
20,00 €	Modrijan Franciska, Ramovš Vera, Anja Sajn, Pinculič Danijela, Lucija Mikuletic, Kokol Aleša Katarina, Nada Krulic, Turk Terezija Marija, Silvana Konjc, Nadija Markezic, NN
25,00 €	Stražar Janez, Rus Ferdinand
30,00 €	Brglez Zdenka, Klinec Fausta Jožefa
40,00 €	Kolenc Marica
50,00 €	Mihaela Arnež, Neda Jožefa Štiglic
60,00 €	Črnič Denis
65,00 €	Vesenjak Ana
80,00 €	Gregor Božic, Valic Stipančič Marijana
90,00 €	Silva Zabota
100,00 €	KB Sv. Ožbalt

P. Krizolog (Martin) Cimerman OFM prejel državno odlikovanje za zasluge

Predsednik Republike Slovenije gospod Borut Pahor je 26. septembra 2022, na posebni slovesnosti na Stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri OZN v New Yorku, vročil državno odlikovanje frančiškanku p. Krizologu (Martinu) Cimermanu.

Pater Krizolog je prejel medaljo za zasluge, za zasluge pri ohranjanju slovenstva in neutrudno povezovalnost med Slovenci v Združenih državah Amerike.

Utemeljitev: Martin Cimerman, pater Krizolog, deluje v slovenski župniji v New Yorku že od leta 1991, vse od začetka slovenske državne samostojnosti. 30. junija 1991, na četrti dan vojne

za Slovenijo, je na trgu pred palačo Združenih narodov pomagal pripraviti demonstracije proti napadu Jugoslovanske ljudske armade in za priznanje neodvisne Slovenije. Sodeloval in organiziral je pošiljanje pisem ameriškim politikom in drugim vplivnežem, ki so jih ameriški Slovenci prosili, naj preprečijo prelivanje krvi v domovini.

Ko je p. Krizolog Martin Cimerman leto pozneje postal župnik, si je promocijo Republike Slovenije v New Yorku in nasploh v ZDA postavil za eno od temeljnih prednostnih nalog, vedel pa je, da mora biti za to najprej trdna in dobro povezana skupnost Slovencev, ki živijo,

študirajo in delajo v tem mestu. Trudil se je, da bi postala župnija in še posebej njena farna dvorana kraj srečevanja Slovencev in Slovencev, pa tudi drugih, ki jih zanimajo naša država ter slovenska kultura in znanost. Zato je pripravil ali spodbudil številne kulturne prireditve, koncerte in razstave, predavanja in podobno.

Po zaslugi župnika Cimermana je slovenska župnija Sv. Cirila v New Yorku kraj odprtosti, strpnosti in povezovanja ne glede na versko pripadnost ali politično prepričanje. S svojim vedrim in humorim pristopom zna vedno ustvariti sproščeno vzdušje, ki kliče k dialogu in iskanju tistih prvin, ki povezujejo ljudi v skupnost. Njegova župnija je v treh desetletjih delovanja postala kraj, kjer so se in se še srečujejo ter med seboj pogovarjajo ljudje različnih pogledov in politiki različnih barv. Prav tej Cimermanovi odprtosti in povezovalnosti je mogoče pripisati tudi velik uspeh pri

zbiranju sredstev za obnovo župnijske stavbe, kjer je v domovini zlasti odmeval veliki donatorski koncert oktobra leta 1997 v Cankarjevem domu v Ljubljani, s ponosom pa smo spremljali tudi številne imenitne prireditve, posvečene stoletnici slovenske župnije v New Yorku leta 2016.

»Slovenska duša ima neko posebno privlačnost,« je pozneje rekel pater Krizolog. »Ko smo zaznamovali stoletnico cerkve, so ljudje prišli z vseh koncev sveta.« In v tem se kaže in utrjuje slovenski ponos, je dodal, želja, da se slovenske stvari ohranjajo po najboljših močeh in tudi v okoliščinah, kjer to ni vedno lahko. To velja tudi za mlajše generacije, ki znajo peti nekatere slovenske pesmi, četudi ne znajo slovensko, in ki v slovenski cerkvi v New Yorku vedno najdejo odprta vrata, čeprav niso njeni verniki.

Medalja za zasluge Republike Slovenije je priznanje in zahvala p. Krizologu (Martinu) Cimermanu za vse delo, ki ga je opravil za promocijo in uveljavitev naše države v Združenih državah Amerike, predvsem pa za njegove zasluge pri ohranjanju slovenstva in neutrudno povezovalnost med Slovenci v New Yorku.

Viri:

*Spletna stran
Predsednika Republike Slovenije*

Frančiškov brat Jože Besednjak

V mali vasici Skrilje pri Ajdovščini, pod visokim Čavnom, je prebival naš dragi Jože Besednjak. Rodil se je leta 1938 in večji del svojega življenja preživel doma, saj je močno ljubil svoj dom in njegovo okolico. Zadnje tri leta se je bil zaradi šibkega zdravja primoran preseliti v Dom upokojencev v Ajdovščini. Otroška leta je preživel ob skrbnih in ljubečih starših (imel je še dve sestri) v ubožni in globoko verni družini, kjer je vsak večer odmevala molitev rožnega venca ter veselo petje narodnih in cerkvenih pesmi. Oče mu je naklonil kovaški poklic, kar mu je bilo v življenju v veliko pomoč. Rad je pomagal sovaščanom in jim je vedno stal ob strani. Imel je plemenito srce za Boga in za vse potrebne okrog sebe. Po upokojitvi se je redno udeleževal romanj. Obiskal je Fatimo, Guadalupe in kraje v Indiji, kjer je Mati Terezija delovala in skrbela za uboge. Potoval je celo v Srednjo Ameriko, redno pa se je udeleževal tudi župnijskih romanj.

Jože je imel veliko željo, da bi postal Frančiškov brat. Ta želja se mu je izpolnila, kar je 2. avgusta 2012 pred Križanim slovesno potrdil z besedo »HOČEM« in obljubil, da bo zvest temu poklicu ter gojil duha služenja v OFS. Tako se je še tesneje združil s Cerkvijo in to zvesto izpolnjeval vse do groba. Pokojni brat Jože se je rad priporočal svetemu Jožefu ter nadangelom Mihaelu in Gabrielu. Slednjega je tudi upodobil in izrezal iz pločevine.

3. septembra je naš dragi brat sklenil svojo življenjsko pot. K večnemu počitku smo ga pospremili z molitvijo in ob grobu se je čula lepa pesem iz mladih dekliških grl.

Dragi brat Jože, radi se te bomo spominjali z molitvijo. Počivaj v miru v Gospodovem naročju.

Cvetka Kompara OFS

Pri Zagorski Materi Božji

V KB OFS Sv. Cecilije pri kapucinih v Celju smo si na pobudo prejšnjega DA br. Primoža zadali cilj, da poleg rednih srečanj od časa do časa tudi poromamo. Odločili smo se, da bomo obiskovali manjše in manj znane cerkve v Celjski škofiji. Od začetka nam je kar dobro šlo, v času pandemije COVID-a 19 pa so naša romanja zaradi zdravstvenih ukrepov zamrla. Po dveh "sušnih" letih ob koncu te epidemije smo se zato z veseljem odločili, da poleti ponovno odrinemo na romanje našega bratstva. Zraven smo povabili še nekaj župljanov, da z druženjem širimo Frančiškov duh tudi med ostale v župniji.

Naša zvesta organizatorka s. Ana je tokrat našla nov skrit kotiček naše prelepe domovine Slovenije.

Tako smo na zadnjo nedeljo v mesecu juliju poromali v Zagorje pri Lesičnem

(občina Kozje na Kozjanskem). Na majhni vzpetini sredi te vasi smo obiskali mogočno župnijsko cerkev svete Marije Pomočnice kristjanov, bolj znane kot cerkev Zagorske Matere Božje. Že po samem imenu je to božjepotna cerkev, ki pa je širši slovenski javnosti manj znana.

Nad glavnim vhodom v cerkev se nahaja letnica 1661, kar je obdobje zgodnjega baroka. Vendar je cerkev starejša, saj njeni začetki segajo v srednji vek. Cerkev izvira iz sredine 15. stoletja, kar dokazujejo majhna nadstropna kapela na južni strani cerkve, ki je gotško obokana, na sklepniku pa je izklesan grb Celjskih grofov s šest krakimi zvezdami.

Že Valvazor je pisal o tej cerkvi in tudi omenil, da Celjski grofje niso bili edini plemiči, ki so gradili cerkev, v baroku so poskrbeli za njen baročni izgled grofje Attems. Tako je cerkev pravi baročni biser. Cerkev slovi tudi po lepi poslikavi; freske je poslikal mojster Lerhinger, ki je poslikal tudi cerkev v Olimju.

Veliki glavni oltar je iz 18. stoletja, na katerem je mnogo starejši kip Marije obdan z angelčki, nad njo pa Bog Oče s Svetim duhom. Marija drži v naročju Jezusa, ki ima grozd v roki. V plitvih vdolbinah sta naslikana dva stranska oltarja: Sv. Lenarta, Uršule in Marjete, ki pa sta zakrita z misijonskim križem in plastiko Sv. Uršule. Omeniti moram tudi masiven zvonik in dve stranski kapele: Sv. Jožefa, ki je poslikana s prizori

iz njegovega življenja ter Sv. Družine; druga pa je posvečena Sv. Dizmi desnemu razbojniku. Romarji radi obiskujejo Zagorsko Mater Božjo. Še posebno veliko romarjev pride na 7. velikonočno nedeljo. To romanje imenujejo: Zagorsko ali štajersko romanje.

Poleg ogleda in predstavitve cerkve smo pod vodstvom našega DA br. Jurija zmolili Litanije Matere Božje in zapeli nekaj Marijinih pesmi. Nekaj minut hoje v stran smo v gozdu obiskali Lurško jamo. Pod mogočno skalo je postavljen oltarček, v steni nad njim pa je kip Lurške Marije. Tudi tukaj smo se z molitvijo priporočili naši Božji Materi, še posebej za zdravje vseh prisotnih in za vse naše Frančiškove sestre in brate, ki so ostali doma.

Naše romanje smo zaključili z manjšo pogostitvijo v bivši šoli, ki je sedaj dom krajanov. Ob prijetnem klepetu in prepevanju cerkvenih, predvsem Marijinih in narodnih pesmi je naše prijetno druženje še prehitro minilo.

Darko Potočnik

2023 — 2026: Ena obletnica, organizirana in slavljen v več obletnicah

Leto od 2023 do 2026 bodo namenjena slavljenju petih sedemstoltnic povezanih s svetim Frančiškom. Koordinacijski odbor, ki je bil za to ustanovljen, je pripravil predlog za praznovanje in tega v letošnjih številkah Brata Frančiška predstavljamo. Tokrat so pred nami smernice praznovanja za zadnja tri leta, ki prinašajo Praznovanje prejema stigem, Obletnico Sončne pesmi ter Veliko noč sv. Frančiška.

Praznovanje daru ran/stigem 1224 – 2024

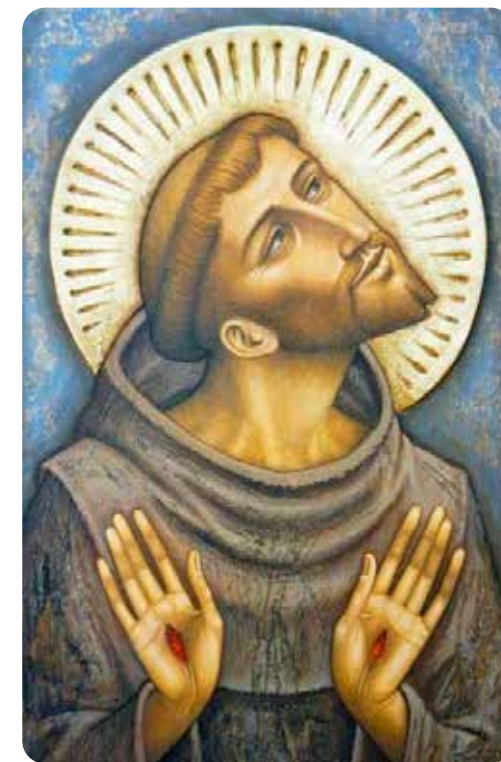
Besedila

Prvi življenjepis Tomaža Čelanskega 94-95, FI 298-299; Legenda maior Bonaventura iz Bagnoregia 13, 1-10, FI 982-988; Hvalnice Bogu Najvišjemu, FI 114-114; Blagoslov bratu Leonu, FI 115; Drugi življenjepis Tomaža Čelanskega 49, FI 736.

Biografski viri nam povedo, da se je Frančišek Asiški po intenzivnem obdobju apostolske dejavnosti umaknil na La Verno, da bi preživel štirideset dni posta in molitve, kakor je to običajno počel. In prav v tem kontekstu tišine in molitve, Ubožca obišče krilati Seraf, saj samo tišina omogoča poslušanje in sprejemanje tistega, ki govori. Na La Verni se goreča želja, ki je gnala Ubožca, da bi posnemal Kristusa in se mu popolnoma priljčil, uresničuje ob srečanju s Križanim, ki mu je v srce in

telo vtisnil znamenja ljubezni. Sv. Bonaventura Frančiškovo izkušnjo povzema takole: »Prava Kristusova ljubezen je ljubečega spremenila v isti lik!« (Legenda maior Bonaventura, 13.5, FI 984). Srečanje z Ljubljenim postane pesem hvalnica, zato je Frančišek po srečanju s Križanim sestavil Hvalnice Bogu Najvišjemu, molitvi, ki prihaja iz zaljubljenega srca, ki se popolnoma osredotoča na božanskega Ti: »Ti si svet, Gospod Bog, Ti edini, ki delaš čudeže. Ti si močan. Ti si velik. Ti si najvišji ...« (Hvalnice Bogu Najvišjemu, FI 114).

Praznovanje kot Frančiškova družina obletnice prejetja ran je povabilo, da vrnemo v naše vsakdanje življenje tisto dimenzijo molitve in kontemplativne tišine, ki nas postavi pred bistveno, kar

nam omogoča prepoznati željo po ne-skončnem, ki biva v naših srcih in nam omogoča prisluhniti sebi, drugim in Bogu. Celo danes je Ubožec predstavljen kot človek, ki mu je poslušanje postalo način življenja: »Sv. Frančišek Asiški je poslušal Božji glas, poslušal je ubogega, poslušal je bolnega, poslušal je naravo. In vse to je spreminjalo njegov življenjski slog. Upam, da bo seme sv. Frančiška vzkliklo v vseh srcih.« (Fratelli tutti – Vsi smo bratje 48).

Po prejemu svetih ran je »evangeljski človek Frančišek stopil z gore, noseč s seboj podobo Razpetega, vendar ne na kamnitih ali lesenih ploščah vgraviranih z umetnikovo roko, ampak v ude vtisnjeno s prstom živega Boga« (sveti Bonaventura Legenda maior, 13.5, FI 984). Ko se ga je dotaknil Božji prst; gre zdaj sam na srečanje z ubogimi, bolnimi in potrebnimi, da se jih dotakne, jim posreduje Božjo ljubezen. Srečanje s Križanim vodi Frančiška do srečanj s Križanim v zgodovini, s katerimi želi lajšati bolečino, kot pri človeku, ki je trpel zaradi mraza, pripoveduje Bonaventura: »Vnet od Božje goreče ljubezni, je iztegnil roko in se ga dotaknil. Glej, čudež! Nenadoma, ko se ga je dotaknila tista sveta roka, ki je nosila ogenj svete gorečnosti, se je mraz umaknil in človeka je znotraj in zunaj objela topla toplota, kakor da bi iz peči prešla vanj« (sveti Bonaventura Legenda maior, 13, 7, FI 985). Slaviti Frančiška in se spominjati, kako se ga je Križani dotaknil, nas spodbuja, da izstopimo iz sebe in se »dotaknemo telesa trpečega Kristusa v drugim« (Gaudete et exultate 37) in hkrati dovoliti da se nas dotaknejo in preizkušajo številne dramatične situacije trpljenja, v katerih se nahajajo številni naši sestre in bratje po vsem svetu.

Naš obstoj v Kristusu

»Jaz namreč nosim Jezusova znamenja na svojem telesu« (Gal 6,17).

Cilj: Prenoviti način življenja našega skupnega krščanskega poklica, da pride-mo do avtentičnega priličenja Kristusu, ubogemu in križanemu, tako da nosimo znamenja njegove prisotnosti v sebi.

Dejavnosti

- ☞ Oživiti kraje srečanja z Gospodom, ki so že prisotni v našem osebnem življenju.
- ☞ Obnoviti pomen tišine kot temeljnega pogoja za poslušanje Boga, sebe in drugih.
- ☞ Izkoristiti asketski potencial, ki nam ga ponujata Cerkev in naša frančiškova tradicija, da bodo naše želje, očiščene vse sebičnosti, osredotočene samo na Boga.

Naše medosebno sestrinstvo in bratstvo

»Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte« (Mt 10,8).

Cilj: Poglobiti kulturo zastonjskosti in obdarovanja, tako da bo pomembno zaznamovala naše skupno življenje.

Dejavnosti

- ☞ Spodbujati v naših družinah in bratstvih odnos resničnega dialoga, ki omogoča poslušanje, razumevanje, medsebojno sprejemanje ter poznavanje.
- ☞ Spodbujati konkretne geste nesebičnega služenja, ki izražajo in uresničujejo naše darovanje.
- ☞ Bedeti nad svojimi besedami in stališči, da se bomo drugih vedno »dotaknili« z usmiljenjem in sočutjem.

Naše življenje v skupnosti

»Po njegovih ranah smo bili ozdravljeni« (Iz 53,5).

Cilj: Živeti svojo pripadnost Cerkvi v pričevanju usmiljene ljubezni, ki izvira iz Križanega.

Dejavnosti

- ☞ Spodbujati ustvarjanje prostora za poslušanje in sprejemanje mladih, zavrženih, izključenih in majhnih.
- ☞ Sodelovati, da bi naše lokalne Cerkve postale »Cerkve v izhodu«, obrnjene naproti vsem tistim, ki so se oddaljili od vere, najmanjšim in najbolj potrebnim.
- ☞ Podpirati pobude ekumenskega in medverskega dialoga, ki si prizadevajo prispevati k celjenju ran, ki ovirajo skupnost.

Naše življenje v svetu

»Gospod pa me je sam pripeljal med-nje (med gobavce) in bil sem usmiljen z njimi« (Oporoka 2, FI 206).

Cilj: Dovoliti, da se nas dotaknejo in preizkušajo številne dramatične situacije trpljenja s katerimi se srečujemo v okoljih, v katerih živimo in delamo.

Dejavnosti

- ☞ Vaditi umetnost videti Kristusa v trpljenju in težavah ljudi, ki jih srečujemo vsak dan.
- ☞ Požrtvovalno in nežno negovati rane na telesu in duši vseh okoli nas in v naših bratstvih, ki so v stiski in brez upanja.
- ☞ Spodbujati srečanja s tistimi, ki ne verujejo v Boga ali ne izpovedujejo nobene veroizpovedi, podpirati skupne pobude, namenjene pomoči revnim in potrebnim.

Praznovanje Sončne pesmi 1225 – 2025

Besedila

Sončna pesem ali Hvalnica stvarstva, FI 116; Assisi Zbornik ali Peružanska legenda 83, FI 642; Ogledalo popolnosti 100-101. 120, FI 1183-1184-1200; Drugi življenjepis Tomaža Čelanskega 165, FI 778"; Sv. Bonaventura Legenda maior 9,1 FI 961.

Frančišek Asiški je bil skoraj popolnoma slep, ko je zložil Sončno pesem. Kljub temu je s pogledom vere, polnim hvaležnosti, opazoval lepoto stvarstva in je uspel opaziti prisotnost Stvarnika, ki mu daje pomen. Vsa bitja, ogledalo božanske popolnosti, so sestre in bratje, ker so delo in dar istega Stvarnika. Vsi skupaj predstavljajo zbor bitij, ki opazuje, hvali in se zahvaljuje Bogu Stvarniku, »velikemu Milostljivemu, ki velikodušno in dobrohotno daje« (Drugi življenjepis Tomaža Čelanskega 77, FI 734). Sončna pesem je izraz in zadnja izpoved življenja Ubožca, ki povzema njegovo celotno pot priličevanja Kristusu, ljubljenu Sinu. Njegova vera v Božje očetovstvo postane pesem hvalnice, ki oznanja bratstvo in lepoto vseh bitij. »Frančišek je med

lepimi stvarmi opazoval Najlepšega in po stopinjah, vtisnjenih v bitja, povsod sledil Ljubljenega. Vse je porabil, da si je naredil lestev, s pomočjo katere se je vzel, da bi objel tistega, ki je ves zaželen» (Sv. Bonaventura Legenda maior 9,1 FI 961).

Praznovati kot Frančiškova družina obletnico *Sončne pesmi* nas vodi do korenite spremembe v našem odnosu do stvarstva, tako da posedovanje nadomestimo s skrbjo za skupno hišo. Pravzaprav si mora vsak od nas iskreno odgovoriti na vprašanja: kako želim živeti odnos z drugimi ustvarjenimi bitji? Kot gospodar, ki si prilašča pravico, da počne z njimi kar hoče? Kot potrošnik, ki v njih vidi priložnost, da doseže dobiček? Ali kot brat, ki stoji pred stvarstvom, občuduje njegovo lepoto in skrbi za življenje? Soočamo se z antropološkimi in ekološkimi izzivi, ki določajo našo prihodnost, saj je povezana s prihodnostjo Matere in Sestre Zemlje. Poklicani smo ponuditi sodobni družbi »jezika bratstva in lepote v našem odnosu do sveta« (Laudato si' – Hvaljen, moj Gospod 11).

Sedanja ekološka kriza nam razkriva, da »človekovo in naravno okolje propadla skupaj« (Laudato si' 48). To zavedanje nam omogoča, da razumemo, da se prav tako človekovo in naravno okolje varujeta in lepšata skupaj. Skrb za skupno hišo brez skrbi za notranji dom, za naše srce, ni prava pot: potrebno je spreobrnjenje, ekološko in celostno hkrati, kajti »ekološka kriza nas poziva h globoki notranji spreobrnitvi« (Laudato si' 217). Zadnja kitica Sončne pesmi nas namreč spominja, da so samo tisti, ki so svobodnega srca, sposobni ustaviti logiko sovraštva in maščevanja, lahko postanejo orodje odpuščanja in sprave, prerokba bratstva, kot Frančišek, »ki je

živel v preprostem in čudovitem sozvočju z Bogom, z ljudmi, z naravo in s samim seboj« (Laudato si' 10).

Naš obstoj v Kristusu

»Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi, posebno s soncem, velikim bratom, ki razsvetljuje dneve in nas. Lepo je in v velikem sijaju žari. Tebe, Najvišji, odseva« (Sončna pesem FF 116).

Cilj: Povrniti kontemplativni pogled, ki zna prepoznati prisotnost in lepoto Stvarnika, ki se razodeva v vseh ustvarjenih bitjih.

Dejavnosti

- ☞ Posvetiti potreben čas kontemplaciji stvarstva, da bi odkrivali njegovo lepoto in bili Bogu hvaležni zanj.
- ☞ Uporabljati Sončno pesem kot navdih za molitev in meditacijo, da bi odkrivali vezi, ki nas vežejo na vsa bitja.
- ☞ Skrbno premisliti in odgovorno udeležiti predloge, ki najdemo v encikliki *Laudato si'*, pri čemer uporabljamo različne priročnike, ki so jih pripravili različni uradi Frančiškove družine.

Naše medosebno sestrinstvo in bratstvo

»Ti si trojstven in eden ... Ti si lepota« (Hvalnice Bogu Najvišjemu 3-4, FFI 14).

Cilj: Ponovno odkriti pomen našega klica v občestvu, zapisanega v našem stvarjenju po podobi in sličnosti troednega Boga.

Dejavnosti

- ☞ Ustvariti priložnosti za srečanje z drugimi člani družine in frančiškovskih bratstev, da bi odkrivali lepoto in pozitivno, ki je v njih, in se Bogu zahvaljevali za to.
- ☞ Videti, katere dejavnosti prispevajo

k oslavitvi naših vezi z ustvarjenim svetom, kar slabša trenutno ekološko krizo, da bi se jim odgovorno izognili.

- ☞ Stopiti na odločno pot popolnega ekološkega spreobrnjenja, ki nam bo v pomoč pri skrbi za skupno hišo, spodbujati in krepiti prakse zmanjšanja količine odpadkov v naših družinah in bratstvih, ponovna uporaba materialov, recikliranje, odgovorna raba virov, kot je voda itd.

Naše življenje v skupnosti

»Da se bo tudi stvarstvo iz suženjstva razpadljivosti rešilo v svobodo slave Božjih otrok« (Rim 8,21).

Cilj: Zavedati se svoje cerkvene odgovornosti za ozdravitev odnosov med Stvarnikom in bitji ter povratka v prvotno harmonijo.

Dejavnosti

- ☞ Poglobiti zavedanje, da si vsi delimo isto hišo, zato smo vsi zanj odgovorni.
- ☞ Spodbujati pobude za doseganje inkluzivnega gospodarstva na nivoju cerkvenega nauka, kot konkreten in alternativni odgovor strukturam, ki »zavračajo« ljudi, ki so ekonomsko neproduktivni.
- ☞ Narediti bolj vidne cerkvene skupine za Pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva.

Naše življenje v svetu

»Bog je videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je zelo dobro« (1 Mz 1,31).

Cilj: Rasti v zavedanju, da se človekovo in naravno okolje skupaj varujeta in lepšata.

Dejavnosti

- ☞ Sodelovati z vsemi ljudmi dobre volje, da bi naš skupni dom bil čim bolj udoben.

- ☞ Spodbujati delo na internetu z različnimi družbenimi in verskimi združenji, ki z nami delijo odločenost poslušati in iskati odgovore na jok zemlje in revnih.
- ☞ Spodbujati kulturo dialoga in bratstva, ki je potrebna za premagovanje kulture dobička in zapravljanja s pobudami, ki vključujejo vse, ne glede na jezik, kulturo, etnične skupine ali vero.

Praznovanje Velike noči Frančiška Assiškega 1226 – 2026

Besedila

Oporoka: FI 206-208; Oporoka iz Siene 215-216 (Prim. Zbirka Assisi ali Legenda perugina 59, FI 623), Prvi življenjepis Tomaža Čelanskega 109, FI 307; Sv. Bonaventura Legenda maior 15, FI 991-994; Zadnja kitica Sončne pesmi, FI 116.

Misel na smrt je v sodobni družbi pogosto potisnjena na rob, pa ne le zato, ker nas opominja, da smo omejena bitja, pač pa tudi zato, ker briše lažno varnost, zaradi katere se počutimo gospodarje časa in življenja. Frančišek Asiški pa

pozdravlja sestro smrt s petjem, saj je razumel, da ne predstavlja konec vsega, temveč je sredstvo, ki nam omogoča vstop v občestvo z Bogom. Življenje je res dar, ki ga je treba vračati: »Nič torej od svojega ne pridržite sebi, da vas popolnoma sprejme On, ki se vam vsega daje« (Pismo celotnemu redu 29, Fl 146).

Na koncu svojih dni je Francišek opazoval svoje življenje in povsod odkrival Božjo prisotnost in delovanje, zato v Oporoki kot refren ponavlja: »Gospod je tako dal meni, bratu Francišku... Gospod mi je dal tako vero v cerkvah... Nato mi je Gospod dal in mi daje tolikšno vero... Ko mi je Gospod dal brate, mi ni nihče pokazal, kaj moram storiti. Toda sam Najvišji mi je razodel, da moram živeti po vzoru svetega evangelija« (Oporoka, 1-14, Fl 206-207). Enak odnos je imela Klara Asiška, ko je pisala svojo Oporoko zadnje dni svojega življenja. Tudi ona prepozna Boga kot Darovalca, ki se mu je treba zahvaliti za vse darove, ki nam jih daje, posebej za dar poklicanosti (prim. Oporoka sv. Klare 1-2, Fl 1737-1738).

Praznovanje 800-letnice velike noči/vstajenja Franciška Asiškega je vabilo k opazovanju naše osebne in zgodovine naše Franciškove družine z očesom vere, ki zaznava Božje delovanje v vsem, tudi v težkih dramatičnih situacijah, ki smo jih preživeli ali jih živimo danes. To je priložnost, da se zahvalimo Bogu za vse darove, ki nam jih je dal, še posebej za Franciška Asiškega in njegovo evangelijsko izkušnjo, ki je postala artikulirana karizma z različnimi odtenki nasledstva in apostolata, ki je še danes privlačna za mnoge ženske in moške vseh kultur, tako znotraj pa tudi zunaj Katoliške cerkve.

Malo pred smrtjo je Francišek svojim bratom rekel: »Začnimo, bratje, služiti

Gospodu Bogu, ker smo doslej komaj kaj ali zelo malo koristnega naredili.« Glede na razumevanje, da do takrat še ni prišel tako daleč, kot bi moral, je »neumorno vztrajal pri svoji novi sveti odločitvi. Upal je, da bo lahko začel znova. Spet je hotel dvoriti gobavcem« (Prvi življenjepis Tomaža Čelanskega, 1034, Fl 304). Franciškova velika noč spominja, da je vsak dan priložnost za nov začetek, za prenovu našega odgovora Gospodu, ki nas pošilja po vsem svetu kot sestre in brate, da pričujemo zanj z besedami in dejanji, da bi z vsemi svojimi močmi pritegovali vse k ljubezni do njega (prim. Razlaga Očenaša 5, Fl 94).

Končno je praznovanje smrti Ubožca priložnost, da se spomnimo, da smo vsi poklicani k svetosti in da smo tako kot on poklicani odsevati lepote evangelija in našega franciškovega poklica, kajti »Svetost je najlepša podoba Cerkve« (Gaudete et exultate - Veselite in radujte se 9).

Naš obstoj v Kristusu

»Darujmo najvišjemu in vzvišenemu Gospodu Bogu vse dobrine; in priznavajmo, da so vse njegove ter se za vse zahvaljujmo njemu, od katerega prihaja vse dobro« (Nepotrjeno Vodilo 17,17 Fl 171).

Cilj: Priznati Boga kot Darovalca, ki mu je treba pripisati vse dobre stvari s hvalo in s hvaležnostjo.

Dejavnosti

- ☞ Pričevati, da je naše življenje darilo, ki ga moramo vrniti.
- ☞ Razsvetljeni z Oporoko Franciška Asiškega, pregledati našo osebno zgodovino, in v njej prepoznati Božje delovanje, ter ga slaviti in hvaliti.
- ☞ Obnoviti duha hvaležnosti za prejeti krščanski poklic in za pripadnost Franciškovi družini.

Naše medosebno sestrinstvo in bratstvo

»Gospod mi je dal brate« (Oporoka 14, Fl 206).

Cilj: Slaviti dar brata Franciška in dar bratstva.

Dejavnosti

- ☞ Organizirati študijske dneve o liku Franciška Asiškega in franciškovski duhovnosti, da skupaj najdemo ustrezne poti za njeno aktualizacijo danes.
- ☞ V bratstvu promovirati kraje srečanj in soočenj, kjer lahko vsakdo deli način, kako živi franciškovo karizmo, lastne sanje, težave itd.
- ☞ Z drugimi člani Franciškove družine načrtovati liturgični prostor, kar nam bo omogočilo praznovanje daru svetega Franciška in daru bratstva.

Naše življenje v skupnosti

»Gospod mi je dal tako vero v cerkvah...« (Oporoka 4, Fl 206).

Cilj: Slaviti v Cerkvi karizmo svetega Franciška.

Dejavnosti

- ☞ Spodbujati poznavanje naše karizme ne le v naših skupnostih, župnijah, izobraževalnih središčih itd., ampak tudi tam, kjer Franciškova družina ni prisotna.
- ☞ Skupaj z drugimi člani naše cerkvene skupnosti organizirati srečanja, liturgična slavlja itd., da bi proslavljali dar, ki ga sv. Francišek predstavlja za Cerkev.
- ☞ Ponuditi sv. Franciška kot vzor svetosti, še več, prave človečnosti, ki nam pomaga razviti seme človečnosti, ki je prisotno v vseh kulturah in sodobni družbi.

Naše življenje v svetu

»Kajti zato vas je poslal po vsem svetu, da z besedo in dejanjem izpričujete njegovo besedo ...« (Pismo celotnemu redu, 8, Fl 144).

Cilj: Podpreti evangelizacijo kot priložnost za velikodušno vračanje prejetih darov.

Dejavnosti

- ☞ Spodbujati bratstva k pričevanju upanja in veselja preko konkretnih iniciativ oznanjevanja in evangelizacije.
- ☞ Naučiti se modro brati znamenja časa, da bi bili sposobni hitro prepoznati kaj Duh počne z ustvarjalnostjo in inovativnostjo med moškimi in ženskami našega časa.
- ☞ Sprejeti odgovornost biti navzoč med ali obiskovati (pogosto in prostovoljno) tiste sestre in brate, ki živijo na obrobju, da bi jim prinesli besede veselja in evangelijskega odrešenja.
- ☞ Predstaviti družbi podobo Franciška Asiškega in zgodovino naše družine z uporabo kulturne in umetniške dediščine, ki je prisotna v naših bratstvih, cerkvah, muzejih itd.

RAZMIŠLJANJE

za 5. desetko Svetlega dela rožnega venca:
KI JE POSTAVIL SVETO EVHARISTIJO

Sveto pismo govori (Lk 22,19-20)

»In vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: 'To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin.' Prav tako je po večerji vzel tudi kelih in rekel: 'Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se prelija za vas.'«

Razmišljanje

Pisateljica Berta Golob razmišlja:

*Telo vam svoje dajem v jed,
z ljubeznijo objemam svet;
ne bom zapustil vas sirot,
Življenje sem za vas in Pot.*

To je bi dan nad vsemi dnevi. Že se je nagnil v večer in tedaj je navzoče prevzel nemir. Slastni grižljaji so nenadoma zagreneli. Kdo med izbranimi je izdajalec? Ko Učenik prelomi kruh in dvigne kelih z vinom, se spojita v eno obe zavezi: Stara in Nova, in On ostaja trajna navzočnost v vseh časih v vsakem človeškem srcu.

To je skrivnost vseh skrivnosti, vera verujočih, nevera neverujočih, dvom dvomečih, iskanje iščočih in velikodušniška molitev v posvečenje vseh in vsakogar v krogotoku zemeljskih stalnic in menjav.

Ki si postavil sveto evharistijo, nahrani našo vero s kruhom najsvetejšega zakramenta.

p. Krizostom Komar OFM

ŽRV darovi za revijo Brat Frančišek

september '22 — oktober '22 = 385 €

- 10,00 € Ignacij Hegler, Ana Arnuš Smolej, Marija Mihelič, Ignacij Hegler, Ana Arnuš, Ana Roginič, Anica Naveršnik, Katica Rudež
- 15,00 € Stanislav Bizjak
- 20,00 € Ida Zupančič, Alojzija Gerhold, Franc Jereb, Jaka Čop, Vera Zaletel, Julka Gaser, Ida Zupančič, NN
- 25,00 € Ana Alessandra, Pavla Stergar, Zofija Zupec
- 30,00 € Silva Gregorič

Bog povrni!

Živi rožni venec

za edinost Cerkve, nove duhovne poklice, svetost in stanovitnost poklicanih

ŽETEV

za molivce Živega rožnega venca,
ki molijo za edinost Cerkve, nove duhovne poklice, svetost in stanovitnost poklicanih

Drage molivke in dragi molivci Živega rožnega venca! Ko molimo rožni venec, se po navadi ob koncu spomnimo naših dragih rajnih z Očenašem in Zdravo Marijo ali celo desetko, s prošnjo: *Usmili se naših dragih rajnih...* Rajnih se spominjamo tudi ob večerih, ko molimo Angel Gospodov. Meseca novembra pa so naši dragi pokojni bratje in sestre še posebej v naših mislih in upam, da tudi molitvah. Oni, ki so že odšli od nas, so nam lahko veliki priprošnjiki pri Bogu. Izkoristimo njihovo vlogo in pomoč pri našem krščanskem življenju. Zadnji mesec leta, december, pa je priložnost, da se Bogu zahvalimo za vse prejete milosti. Naj bo na tem mestu zapisana zahvala Bogu in vsem Vam, ki molite za nove duhovne poklice. V Marijinem svetišču Kraljice miru na Trsatu nad Reko je v roke našega provincialnega ministra p. Marjana Čudna izrekel svoje prve redovne začasne zaobljube br. Domen ILIJAŠ iz Ljubljane; dan pred tem pa sta pričela noviciat, prav tako na Trsatu, dva kandidata: Filip Mlinar in Andraž Gorenc. Tako Domna, kot Filipa in Andraža podprimo z molitvijo in prošnjo, da vztrajajo na začeti poti.

Še zadnjič, v VI. delu nagovora med sveto mašo na Brezjah lani, 5. septembra, je provincialni minister p. Marjan Čuden izrazil naslednje misli:

»Vabim vas, če morda kdo od vas ni član Živega rožnega venca, da to postane. Član se obveže, da bo molil za potrebe Cerkve in za nove duhovne poklice. Vse podatke, kako postati član Živega rožnega venca, najdete, če ne kje drugje, tudi na spletnih straneh.

Hvala vsem tistim, ki molite rožni venec in prosite za nove duhovniške in redovniške poklice v Cerkvi na Slovenskem. Zakaj je lepo biti redovnik, redovnica, duhovnik? Zato, ker ni lepšega dela kot služiti Ljubezni, ker ni večjega veselja, kot ljudem prinašati upanje. Koliko upanja je kot redovnica prinašala ljudem preprosta žena sveta Mati Terezija, ki danes goduje!

Ni čudovitejšega poslanstva, kot ljudem prinašati Boga. Prosim vas za molitev. Duhovnike, redovnike in redovnice potrebujemo. Papež Frančišek pravi, da jih potrebujemo zato, da bodo ponesli veselje evangelija do konca sveta in da noben človek ne bo ostal brez Božje Luči.

Hvala, da Bogu izročate rožne vence, pa tudi druge prošnje za nove duhovniške in redovniške poklice v Cerkvi na Slovenskem.

VABILO NA DUHOVNE VAJE NA BREZJE

Drage članice in dragi člani Živega rožnega venca in tudi drugi molivci za duhovne poklice, prav lepo povabljeni na duhovne vaje, ki bodo potekale od

25.-27. novembra 2022.

Duhovne vaje pod naslovom **VSE IMA SVOJ ČAS**, bo vodil p. Krizostom Komar, kateremu se, prosim, prijavite na naslov krizostom.komar@rkc.si ali po telefonu 041 347 069. Prispevek za duhovne vaje je 55 €.

ZAHVALA IN PROŠNJA

Drage molivke in dragi molivci, hvala Vam za vašo vztrajnost v molitvi desetke, ki je izbrana za vas. Vabim vas, da za molitev nagovorite še koga. Odgovorov na 10.000 naslovov, kamor je bilo pred dvema letoma poslano vabilo s prošnjo za odgovor kot potrditev glede nadaljnjega sodelovanja v molitveni verigi ŽRV, je prišlo slabih 2000. Zato prosim, če lahko odgovorite, kdor še ni. Vendar na nov spodnji naslov zato kartonček s podatki oddajte v kuverti. Hvala vam tudi za vse darove, ki jih namenjate za vzdrževanje revije Brat Frančišek, kjer se nahaja rubrika ŽETEV, ki je sedaj del Brata Frančiška.

**NASLOV ŽRV JE PONOVO:
ŽRV, Brezje 72, 4243 BREZJE.**

PRIČEVANJA MOLIVCEV ŽRV – še naprej ste povabljeni, da napišete kratko pričevanje, svoje misli ob molitvi desetke za nove duhovne poklice, ki bo objavljeno v tej rubriki Žetev. Novi molivci se pridno pridružujejo, po nekaj molivcev na mesec.

Frančiškov prijatelj

Tema tokratne številke Frančiškovega prijatelja je pogovor. Vsi vemo, kako je potreben in kako težko je včasih priti do njega ali pa imeti čas za pogovor.

Kadar se pogovarjamo s Svetim pismom se pogovarjamo tudi z Bogom. Včasih je nastane pri tem kakšna skuša, vendar smo veseli spodbud.

Mladi Frančiškovi in tisti, ki imajo dobro voljo so poleti bili na taboru, ki se imenuje teden bratstva. Tam pogovora gotovo ni manjkalo. Še več: ob njem je bilo tudi precej lepih izletov v naravo.

O pogovoru nam v intervjuju svoje življenje in pogovor v njem predstavita Vilma in Danij Siter. Mnogi ju poznate po DIŽ-u. V intervjuju pa sta več spregovorila o svojem pogovoru in tudi o pogovoru z vnuki, ki jih imata zelo rada.

S. Andreja Perc, uršulinka, nam pove več o svoji poklicanosti. Najprej je človeška matematika, potem pa sledi Božja, ki se ji je potrebno odzvati. Drugače človek kar bluzi nekaj po svoje.

Nova izmed rubrik, ki se imenuje Pozitivno in celostno o telesnosti in spolnosti nas spodbuja, kako naj se pogovarjamo: o tej tematiki in pa tudi o drugih stvareh. Benjamin Tomažič, ki vodi Zavod Integrum nas spodbuja v tej smeri.

Mladi so bili še na romanju v Assisijo, pa na različnih oratorijih, na Adamu in ministranskih počitnicah. Revija prinaša tudi dogajanje ob slovesu bratov kapucinov na Studencih v Mariboru.

Tudi knjižica Molitvene naveze za dobre družine in duhovne poklice bo kmalu dočkala prenovo in bo prispela k vam...

Predstavljen je svetnik Titus Brandsma in pa br. Jim Townsend, za katerega je kazalo, da bo umrl kot baraba, saj ni šel kar tako v zapor. Ker pa je Bog posegel v njegovo življenje in mu je rekel da, je postal brat kapucin in zelo dejaven, kar so prepoznali tudi drugi.

Še kaj zabavnega si lahko preberete in se čudite, kakšno lastnost imajo živali.

Objektiv pa je ujel mlade in manj mlade v različnih trenutkih...

Želimo, da bi se ob branju revije zavedali, kako pomemben je pogovor. Z Bogom in bližnjim.

Med nami

Pri oblikovanju tretje letošnje številke revije Med nami se je uredniški odbor držal štiriletnega vzgojnega načrta slovenske minoritske province, ki je izšel v obliki knjižice pod naslovom Ne bojmo se okušati novih načinov življenja. Na osnovi smernic, zapisanih v tej knjižici, bo vsebina naslednje številke prva v nizu štirih, ki bo razmišljala o duhovnih poklicih. Za slednje pa je najprej potrebna gorečnost tistih, ki so že odgovorili na Božji klic. Zato je osrednja nit te številke Slomškova misel o tem, da mora vsak, ki želi nekoga vneti, najprej sam goreti. Na to misel je naravnani uvodnik, prav tako pa razmišljanji obeh avtorjev duhovnih prispevkov, p. Martina Kmetca in Stanka Šorlija.

Svetopisemske ikone je oblikoval g. Matjaž Celarc, papeževe misli o tem, da luč naših dejanj ohranja edino gorivo, molitev, je povzel p. Milan Kos. Sestre klarise so obilno dolile ognja v naše svetilke in tudi pogovor z našo misijonarko med Inuiti sestro Dorico Sever prinaša veliko zanimivih misli.

Frančiškov svetni red bo vabil z vtisi s pokrajinskega tabora na Vidmu pri Ptuj, kjer se je močno razgorel brat ogenj, s katerim želimo ogreti tudi vse bralce in zato ga boste opazili že na naslovnici. Med brati minoriti se veliko dogaja, od srečanja generalne kurije v Sloveniji do zlate maše p. Janeza Žurmana.

V Assisijo je letos spet utripalo živah-

no dogajanje med romarji, ki so podelili z nami svoje vtise in postaje križevega pota. Otroci pa boste našli zanimivo zgodbo in nalogo, ki jo le izpolnite! Ne spreglejte mini reportaže s srečanja slovenskih misijonarjev na Vidmu pri Ptuj, obvestil in voščila za Frančiškov praznik.

Naj živi duh Assisija v nas in med nami!

Romanje v Assisi za mlade

Letos sem se poleti s kapucini odpravil na romanje v Assisi, slavno mesto, ki je bilo dom dvema znanima in velikima svetnikoma; sv. Frančišku in sv. Klari. Po vožnji čez Padsko nižino in Apenine, kjer smo se tudi ustavili in si ogledali goro La Verno in na njej postavljeno svetišče, kjer je pred stoletji sveti Frančišek prejel stigme, smo naposled prispeli do našega cilja v pokrajini Umbriji.

Mesto že na prvi pogled daje vtis starodavnosti. Značilen asiški kamen, kot gradbeni material, podoba zgradb, zlasti cerkva, številne ostaline, ki pričajo o nekdanjih objektih in utrdbi, in tudi že lega sama, v centru Italije, vse priča o bogati zgodovini, ki jo tako mesto gotovo mora imeti. O tem smo se lahko tudi prepričali iz prve roke v sledečih dneh, ko smo izvedeli številne podrobnosti in поблиže videli mesto.

Celo mesto in tudi naše romanje nam je bilo osmišljeno z omenjenima dvema svetnikoma, ki sta na mestu pustila močen pečat. Tako smo lahko dobesečno stopali po njunih stopinjah. Asiške cerkve, ki so že tako bile še posebej posvečene od svoje visoke starosti, so se lahko ponašale z že skoraj legendarnimi dogodki. V katedrali sv. Rufina sta bila krščena, v cerkvi pri Rivotortu je mesto, kjer je sv. Frančišek bival s svojimi brati, v baziliki sv. Marije Angelske je umrl, v samostanu pri sv. Damijanu je umrla ona. Vse to smo obiskali ter še veliko več. Posebno se je bilo srečati z njunima zadnjima zemeljskima počivališčema, ki ju predstavljata čudoviti baziliki, vsaka na svojem koncu mesta. Zlasti markantna je bazilika sv. Frančiška, ki je zelo velika in se jo vidi že od daleč. Vse te kraje svetost kar prežema, kar se da do neke mere tudi čutiti, zlasti v omenjenih bazilikah. Kot je bilo v cerkvi znotraj velike cerkve sv.

Marije Angelske v Porciunkuli na veliko zapisano: *Hic locus sanctus est* (Ta kraj je svet); besede, ki na enostaven, a enovit način dobro povzemajo bistvo vseh teh asiških krajev in njihovo doživljanje.

Doživetje je bilo še dopolnjeno z zanimivim delom po skupinah in katehezami, sploh pa s kratkim, a dragocenim izkustvom puščave na relativno bližnjem območju kapucinskega samostana pri Cortoni, kjer je sv. Frančišek tudi nekoč molil in se še danes nahaja njegova celica, četudi je trajalo le tri ure. V tišini smo lahko razmislili o nekaj pomembnih značilnostih današnjega sveta in se nam je hkrati potrdila tudi brezčasna resnica, ki jo je zagovarjal tudi sv. Frančišek; kako dober in pomemben je odmik v samoto in tišino, kjer se lahko osredotočimo na Boga.

Velik del našega vsakdana sta bili sv. maša in molitev, za kateri mi ni potrebno utemeljevati njune velike pomembnosti. Sploh nam je pa tudi naše romanje poživilo skupno preživljanje časa in sobivanje, pri katerem smo si tudi razdelili opravila in tako morda na manjši skali do neke mere uresničili vzorec tiste ideje bratstva, katero je sv. Frančišek tako vzorno živel.

Poleg sledenja stopinjam sv. Frančiška in sv. Klare ter vsega drugega, smo prišli v stik še z relikvijami dveh svetnikov: bl. Carla Acutisa, čigar zadnje zemeljsko počivališče je tudi v Assisiju, v cerkvi svete Marije »Maggiore« oz. Večje, in sv. Leopolda Mandića, v Padovi. Oba sta nam lahko v zgled na sebi lasten način.

Tako to romanje v Assisi, strnjeno v eno samo celoto, predstavlja dar in doživetje, ki je na nas pustilo svojo sled, nas vsaj malo preobrazilo in prevzelo ter bo brez težav gotovo za celo življenje ostalo v spominu, torej doživetje resnično vredno naziva romanje.

Ivo Gnezda Vrhunc

Teden bratstva v Logu pod Mangartom

Vtednu med 7. in 14. avgustom se je v Logu pod Mangartom odvijal Teden bratstva. Frančiškova mladina in prijatelji smo skupaj preživeli čudovit teden ob spoznavanju svoje poklicnosti k svetosti in občudovanju Božjega stvarstva.

Dopoldneve smo večinoma preživljali ob prebiranju apostolske spodbude papeža Frančiška *Radujte in veselite se*. Ob pogovorih o vsebini, delitvi pogledov, razmišljanju smo spoznavali Boga in drug drugega.

Popoldnevi pa so bili napolnjeni z sveto mašo in izleti. Obiskali smo Korita Možnice, Predelico, Poševni slap in slap Parabola.

Tretji dan nas je čakal prvi višji vzpon. V zgodnjih jutranjih urah smo se podali na Mangart. Del skupine se je opravil po zahtevni plezalni poti, ostali po ne plezalni. Ko sta poti prišli nasproti, smo se skupaj veselili dosega vrha.

Naš drugi višji vzpon je imel izhodišče na svetih Višarjah, do katerih smo prišli z gondolo. V poznem popoldnevu smo se odpravili opazovat sončni zahod na Kamnitega lovca. Sončnega zahoda sicer nismo dočakali saj je bilo preveč megleno, smo pa na poti navzdol doživeli pravo božično pravljico.

*Z hvaležnostjo za vse skupne trenutke in doživetja,
Katarina Ahlin Rezar*

Vojna v Tigraju še kar traja

Po nekaj mesečnem navideznem premirju so se boji v severni etiopski regiji Tigraj znova začeli, tokrat v nepredstavljenih razsežnostih. Tigraj je že ves čas obkrožen z vseh strani, humanitarna pomoč je blokirana že od začetka vojne, 4. novembra leta 2020. Hudo je posebno ob severni in vzhodni meji, kjer zvezna vojska z zavezniki iz Eritreje napada civiliste v mestih in vaseh z bombami, droni in topovi. Škof iz Adigrata, škofije v Tigraju, je 4. oktobra 2022 na svetovno javnost naslovil že tretje pismo, opisal grozljivo situacijo in prosil za pomoč. V nadaljevanju lahko njegovo pismo preberete. Vsak pri sebi razmislimo, kako lahko pomagamo. Ni vse v denarni pomoči, veliko velja tudi molitev ali darovanje svete maše. Če ima kdo možnost pomagati še na druge načine, pa je povabljen, da to stori.

Poziv h končanju neizmerne trpljenja prebivalcev Tigraja, ki je posledica že 700 dni trajajoče genocidne vojne in obleganja!

»Vojna je poraz politike in človečnosti, sramotna kapitulacija, boleča predaja silam zla. Ne utapljam se v teoretskih razpravah, ampak se dotaknimo ranjenih teles žrtev. Poglejmo še enkrat na vse tiste ubite civiliste, ki jim pravijo »kolateralna škoda«. Vprašajmo žrtve, naj povedo.« (papež Frančišek, Fratelli tutti, no.261)

Pozdrave in mir vsem vam! Ekstremna brutalnost je zaščitni znak uničujoče genocidne vojne v Tigraju, ki še vedno traja. Nihče si ne more predstavljati neizmerne bolečine, ki jo že tako dolgo trpi prebivalstvo, obsojeno na obleganje in popolno blokado vseh osnovnih storitev!!! Poleg tega, da so Tigrajci že obkoljeni in trpijo,

jih v tem trenutku z vseh strani napadajo z droni in vojnimi letali, s topovi masivno obstreljujejo civiliste na **javnih mestih, urbanih in pol urbanih središčih, na tržnicah, v bolnišnicah, vzgojnih ustanovah itd.** Uničujejo življenja nedolžnih civilistov. Prebivalci so izgubili vse možnosti, da bi se zoperstavili temu grozljivemu terorizmu.

Nenehno brutalno topniško obstreljevanje in bombardiranje mest in vasi v vseh okrožjih Tigraja blizu severne in vzhodne meje je prineslo neizmerno uničenje človeških življenj in lastnine. Naj naštejemo le nekatera mesta: Mekelle, Wukro, Adyabo, Sheraro, Shire, Rama, Adi Daero, Dedebeit, Adigrat, Gulomekanda, Irob, Dawhan in Alitena – kjer so obstreljevali tudi naš Katoliški zdravstveni center, ki so ga vodile sestre Hčere usmiljenja.

Zelo boleče in šokantno je videti ta grozljiva dejanja brutalnih zločinov, streljanja s topovi ne glede na cilje in bombardiranja civilistov in hkrati ne dobiti pomoči, da bi jih zdravili. Posledica tega je, da so vse humanitarne operacije, ki bi lahko rešile življenja, ustavljene skoraj v vsem Tigraju. Osnovna zdravila za kronične bolnike niso več dostopna (inzulin, tablete proti visokemu pritisku, cepiva proti steklini, cepiva za novorojenčke). Poleg vsega je izjemno težko dostopati do ruralnih okolij v Tigraju, da bi videli, kaj se dogaja, saj ni goriva, humanitarna situacija pa je po pričakovanjih strahotna in je nujno hitro ukrepanje na vse načine in z vsemi sredstvi, da bi pomagali ljudem v tej obupni situaciji. Ženske in deklice, ki so preživele brutalna posiljevanja, ne morejo priti do ustrezne nege in pomoči in so prepuščene svojim ranam, saj je regija popolnoma obkoljena in blokirana. Poleg tega, da živimo obkoljeni in v blokadi, ki jo je načrtovala etiopska

vlada, je srce parajoča resnica in grozljiv zločin tudi to, da tu živi več kot milijon in pol otrok, ki so zaradi vojne (in prej pandemije) že skoraj tri leta prikrajšani za svojo pravico do šolanja.

V tej kritični situaciji verjamemo, da bodo lokalne in mednarodne institucije, civilna združenja in vsi, ki ljubijo mir, storili svojo moralno dolžnost in postali naš glas ter uveljavili mednarodne mirovne sporazume. S tem bodo pred uničenjem rešili več kot 7 milijonov življenj.

Zato Katoliška cerkev v Tigraju poziva vse katoliške skupnosti in svoje partnerje, narodne in mednarodne verske voditelje, urade Združenih narodov, organizacije, demokratične vlade in mednarodne mirovne organizacije, da obsodijo ta brutalna genocidna dejanja in nam pomagajo na vse mogoče načine in z vsemi sredstvi, ki jih imajo na voljo, in tako ublažijo nerazložljivo človeško trpljenje naših ljudi. Svoja dejanja lahko začnete tako, da:

- ☞ se zavedate, da je prav v tem trenutku to najboljše vojna na planetu, ki požira največje število človeških življenj,
- ☞ zaustavite obstreljevanje in bombardiranje nedolžnih civilistov,
- ☞ omogočite nujen in neomejen dostop za humanitarno pomoč v vse dele Tigraja,
- ☞ obnovite vse osnovne storitve,
- ☞ postanete glas za milijone ljudi brez glasu, ki so žrtev te grozljive situacije,
- ☞ ustavite sedanjo uničujočo genocidno vojno v Tigraju in ustavite obleganje,
- ☞ začnete premirje in politični dialog, ki bo zagotovil trajen mir.

Neizmerno sem hvaležen vsem Gibanjem Tigrajske diaspore in njihovim prijateljem, ki si nenehno prizadevajo, da bi se **končala genocidna vojna in trpljenje ljudi v Tigraju.**

Prav tako sem izjemno hvaležen za podporo našim lokalnim in mednarodnim partnerjem in vsem, ki si prizadevajo, da bi se končala ta boleča in skrb vzbujajoča humanitarna in eksistencialna kriza v Tigraju in drugje v državi.

Vsem tistim **političnim elitam, aktivistom in medijem, ki so prepoznali resnost te situacije in delajo v prid pozitivnim rešitvam** – priznavamo vaša plemenita dejanja in vas prosimo, da nadaljujete. Molimo, da bi vaše pogumno delovanje obrodilo sadove.

»Medtem je modrost, ki prihaja od zgoraj, nujno nekaj čistega; je tudi miroljubna... pokaže se tako, da dela dobro; v njej ni nobene sledi pristranskosti ali hinavščine. Mir, ki ga kažejo miroljubni, prinaša žetev pravičnosti.«

Katoliška škofija Adigrat, ki tudi sama živi v tej izjemno boleči genocidni situaciji v Tigraju, kot po navadi ponovno potrjuje svojo predanost in obvezo biti solidarna in sočutna, moliti in delati v dobro **vseh ljudi, ki preživljajo to nerazložljivo trpljenje ljudi v Tigraju in drugod v državi.**

Bodite za vedno blagoslovljeni z Ljubeznijo in Božjim mirom.

Abune Tesfaselassie Medhin, škof škofije Adigrat
Prevod Špela Pahor

Tomaž Čelanski

Življenje našega blaženega očeta Frančiška

Vita brevior (5)

Kako se je prikazal preobražen.

Kako je celo odsotnim čudežno pokazal svojo navzočnost in spoznaval skrivnosti tujih src.

23. Ko je bil srečni oče navzoč, je tolažil svoje sinove, ko pa je bil odsoten, jih ni nič manj razveseljeval. Ko se je namreč neke noči s telesom oddaljil od bratov, glej, je okoli polnoči nekaterim od spečih bratov in nekaterim, ki so molili, razsvetlil nočno temino ognjen voz, ki je vstopil skozi vrata domovanja, se po hiši večkrat obrnil sem ter tja, na njem pa se je pojavil nekakšen obli sončni sij. Silno so se začudili in se prestrašili ter se začeli spraševati, kaj bi to bilo. Ko pa se je po milosti tolikšne luči drug drugemu odkrila vest, so došli, da je bila to duša preblagega očeta, ki je zaradi milosti izjem ne čistosti in skrbi za sinove v veliki pobožnosti zaslužila, da so od Gospoda prejeli blagoslov tolikšnega daru.

24. Nekateri so izkusili, kako presvetemu očetu niso bile skrite skrivnosti njihovega srca, ko je po razodetju Svetega Duha spoznal dejanja odsotnih in s pretanjenim preiskovanjem odprl tajne vesti, kar se ni zgodilo od vekov. Nekateri so v sanjah opomnil, nekaterim je ukazal, kaj morajo storiti, nekaterim prepovedal, česa ne smejo. Za nekatere, ki so bili videti dobri, je vnaprej vedel njihovo prihodnjo zlobo. Nekaterim,

ki so hodili po krivi poti, pa je naznanil prihodnjo milost odrešenja.

25. Da bo vsem jasno in znano, kako je ta svetnik celo odsotnim priskrbel duhovno tolažbo, bom povedal nekaj, kar sem zvedel od Antona, Kristusovega pričevalca. Ko je nekoč brat Janez Florentinski, postavljen za ministra bratov v Provansi, obhajal kapitelj, je bil ta svetnik, ki smo ga pravkar omenili, grogoviti Anton, navzoč na tem kapitlju in so kot običajno vrele iz njega sladke besede o Jezusu. Zbranim bratom je podajal spodbudne besede na temo »Jezus Nazarečan, judovski kralj«. Ko je vse napolnila sladkost njegovega govora, je neki brat duhovnik, Monald po imenu, mož, sijajnega ugleda, a še lepšega življenja, prijatelj svete preproščine, pogledal proti vratom hiše, v kateri so bili bratje skupaj zbrani. In tam je s telesnimi očmi videl blaženega Frančiška, dvignjenega v zrak, z rokami razprostrtimi kakor na križu, kako blagoslavlja brate. To pričevanje je overovala tolažba Svetega Duha,

s katero so bili napolnjeni tisti, ki so tam skupaj sedeli.

26. Kako je spoznaval skrivnosti v srcu drugih ljudi, pa od mnogih primerov navedimo le enega. Neki brat, Riherij (Lat. Richerius, it. Rizziero) po imenu, plemenitega porekla in še plemenitejših nravi, ki je ljubil Boga in preziral sebe, je želel prejeti milost od blaženega očeta; verjel je, da bo vreden Božje milosti, če ga bo sveti Frančišek ljubil z globoko ljubeznijo; bal pa se je, da bo zapadel Božji jezi, če tega ne bo vreden doseči. O tem je omenjeni brat pogosto premišljeval v duhu, a ni nikomur razodel skrivnosti

svojega razmišljanja. Tako pretresen je brat nekega dne prišel na kraj, kjer se je zadrževal Božji svetnik. Ko je bil ta v celici, je med molitvijo spoznal, da prihaja in kaj premišljuje v duši. Takoj ga je dal poklicati k sebi in mu tako rekel: »Sin moj, naj te ne vznemirja nobena skušnjava, ker si mi silno drag, in vedi, da si med drugimi najbolj vreden moje ljubezni in domačnosti.« Ta brat se je razveselil in obenem začudil; zaradi milosti svetega očeta je postal še bolj spoštovan in se je vedno bolj zanašal na Božje usmiljenje.

Prevedel br. Miran Špelič OFM

S »fičkom« v Sveto deželo

Potopis romanja dr. Franca Rozmana in Franca Vrhunca v Sveto deželo od 7. septembra do 6. oktobra 1964

14. september 1964 – ponedeljek.

Na poti skozi Turčijo in Sirijo sva videla polja bombaža, zrelega za obiranje. Obiralcev je bilo mnogo: cele družine, ki kar sredi velikih polj postavijo šotore in tam živijo v času obiranja. Videla sva revne stavbe in na ravnih strehah ali pred hišo pod stebri postelje za prenočevanje. Videla sva tudi polja tobaka in kako pred hišami sušijo liste tobaka. Ko sva se včeraj vozila iz Adane proti Atakiji v Turčiji, sva ob 13. uri prečkala železnico. Pri čuvajnici sva videla turškega železničarja, ki je v roki držal muslimanski »rožni venec« in molil, ker je bil čas molitve. Po tleh je razgrnil rogoznic in obrnjen proti Meki kleče molil. Kako spodbuden zgled za slovenske katoliške železničarje!

Danes sva odlično prenočila. Večerja in zajtrk: sirski. Namesto kruha sva jedla neke vrste omeleto iz bele moke, brez kvasa. Za vse skupaj sva plačala okoli 5 \$ USA. Ob 8. uri sva nadaljevala pot po Siriji, šla skozi sirsko Atakijo – Antiohijo. Tu sva dobila avtokarto in prospekte Sirije in nato hitela proti Libanonu. Okoli 12. ure sva prestopila libanonsko mejo in se ustavila v mestu Tripolis. To je veliko in moderno mesto, ki počasi izpodriva in podira staro mesto, ima veliko industrije in velike rafinerije. V Tripolisu sva srečala 14-letnega dečka, čigar oče je Arabec in inženir v rafineriji, tudi mati je inženirka, doma iz Banja Luke. Ona je katoličanka in se je poročila z muslimanom, otroka sta muslimana, fant in deklica, oba obiskujeta katoliško

šolo. Deček zna še kar dobro srbsko. Hitro smo postali prijatelji. Dečka sva povabila, naj se z nama pelje na Libanon k libanonskim cedram, da nama bo za vodnika in prevajalca. Rad se je odzval in ko je dobil dovoljenje staršev, smo se odpeljali proti gori Libanon, ki je visoka okoli 3700 m. Na višini 2500 m je ohranjenih še okoli 200 ceder, ki so zaščitene. To je »sveti vrt libanonskih ceder«, sredi vrta je kapelica in vse v njej je iz cedrovega lesa. Videla sva najstarejše cedre, stare okoli 5000 let. Bile so tudi še starejše do 10000 let, pa so jih posekali, ker je ta les dragocen in iskan. V svetopisemskih časih je bila gora Libanon polna ceder. Že proti večeru smo se vrnili v Tripolis. Hitro sva se poslovila od novih znancev in nadaljevala pot proti Bejrutu, vozila sva se skozi Byblos, ki je eno od najstarejših mest na svetu in kjer so v grobu kralja Ahirama našli napisano najstarejšo abecedo. Že zvečer sva prišla do motela »Tabaria Beach«, 25 km pred Bejrutom. V tem motelu so posamezne hišice z vsem udobjem, kot v pravljici. Motel stoji ob morju, ima svojo plažo in bazen. V vsaki hišici »bungalowu« je kopalnica s toplo in hladno vodo, telefon, radio, hladilnik z osvežujočimi pijačami. Večerja in zajtrk za ceno 12 \$ USA za oba. V takšnem razkošju še nisva bila in kakšna razlika od Tarza, je pa bila tudi velika razlika v ceni. Sva pa danes oba brez sv. maše, naju je neslo, ker sva hotela maševati v Bejrutu. Do tja pa nisva prišla zaradi ogleda libanonskih ceder. Obiskali smo ta dan tudi podzemsko jamo, podobni postojnski, s kapniki. V votlini izvira reka Kadiš, ki se izliva v Sredozemsko morje.

15. september 1964 – torek. Odlično sva prespala noč v motelu Tabaria Beach, najdražjem in edinem motelu

v Libanonu; odprt je bil šele v letošnji poletni sezoni. Sicer pa je bilo bivanje tudi zasoljeno drago: za vse skupaj 17 \$ USA. Prvič sem se letos kopal v morju v čudovitem bazenu ob obali. Iz motela sva se odpeljala do podzemске jame Jaiita, blizu Bejruta. Po jami smo se vozili s čolnom. Votlina le malo po lepoti zaostaja za Postojnsko jamo. Od tam sva šla v Hariso, kjer je kapela Naše ljube Gospe libanonske iz leta 1908 z velikim kipom Brezmadežne. Maševala sva pri misijonarjih sv. Pavla, katoličanih vzhodnega obreda. V Harisi imajo svoje semenišče in veliko tiskarno, v kateri v glavnem tiskajo učbenike za šole in za cerkveno uporabo. Prijazen pater nama je razkazal vse poslopje, naju povabil na kosilo, obdaril s spominki, dal naslov njihovih patrov v Jeruzalemu in naju povabil, naj pri njih prenočujeta, če ne bova dobila prenočišča v Bejrutu. V glavno mesto Libanona Bejrut sva prišla pozno popoldne in poiskala gospo Marijo Trat, poročeno s slavnim ginekologom dr. Samijem Tratom, ki ima svojo razkošno ginekološko kliniko v Bejrutu. Gospa Marija, doma iz Ljubljane, je študirala klavir na Dunaju in je tam spoznala dr. Trata, ki je tam specializiral ginekologijo, in se z njim poročila. Bila sva lepo sprejeta, pogoščena in tam imava stanovanje in hrano ves čas najinega bivanja v Bejrutu.

Zapisal msgr. Franc Vrhunc
Se nadaljuje

Romali smo v Armenijo in Gruzijo

Konec septembra in prve dni oktobra letos smo s TRUDOM romali v ti dve precej oddaljeni deželi, ki imata skupno vez z nami, da sta v veliki meri krščanski. Naša pot se je s ceste premaknila v zrak, na letalo šele na Dunaju, vendar z zamikom skoraj 30 ur. Letalski promet pač. Zato se je romarska skupina za Armenijo in Gruzijo najprej posladkala z našim Dunajem, tako z našim nekdanjim glavnim mestom, kakor z dunajskimi dobrotami umetnosti, glasbe (nekateri celo z operno predstavo v Državni operi!) in pa s Sacherjem. Tako je bil prvi romarski dan in večidel drugega odigran namesto v Armeniji pač na Dunaju. Tudi romarska sv. maša se je obhajala v dveh s hodnikom povezanih hotelskih sobah.

Ker smo bili romarji, bom na prvem mestu pokazal na njihovo zgodovino, pozneje pa tudi kakšne vtise, tako namizne, kakor tudi panoramske.

Armenska apostolska Cerkev je ena prvotnih orientalskih pravoslavnih cerkva in je ne smemo zamenjavati z *armensko katoliško Cerkvijo*. Ime je dobila, ker naj bi po legendi apostola Jernej in Tadej prinesla krščanstvo v Armenijo. Nekateri jo imenujejo tudi Gregorijanska cerkev po Gregoriju Razsvetljevalcu (Illuminatorju), ki je leta 301 takratnega armenskega kralja Trdata IV. spreobrnil v krščanstvo in mu gre tako največ zaslug, da je le-to postalo državna vera (na Zahodu šele 313 z milanskim ediktom dobi krščanstvo pravico bivanja). Od takrat še enotne krščanske cerkve se je ločila leta 506 po nesoglasjih na kalcedonskem koncilu glede vprašanja monofizitizma. Na kalcedonskem koncilu so obsodili monofizitizem in določili, da

ima Kristus človeško in božansko naravo, medtem ko je armenska apostolska cerkev (ki se koncila ni udeležila) mnenja, da to vprašanje presega človeški razum. Nekaj vprašanj glede tega sta šele 13. decembra 1996 zgladila papež Janez Pavel II. in katolikos Karekin I.

Tako je bil prvi romarski dan v Armeniji zaznamovan z obiski znamenitosti mesta: park zmage, Metadaran (muzej rokopisov), kompleks Kaskade, spomenik armenskega genocida, ruševine katedrale Zvartnoc (med Erevanom in Vagharspat), Vagharspat – cerkev sv. Hripsime, stolnica Ečmiadzin, cerkev sv. Gayane, samostan pod goro Ararat Khor Virap. Ečmiadzin v armenski provinci Armavir, približno 20 km zahodno od Erevana, se lahko imenuje tudi armenski Vatikan. Armenci svojo deželo imenujejo tudi Hayastan, kar pomeni dežela Haika, ki naj bi bil prapravnuk Noeta. Haik naj bi bil lep in kodrolas, imel je 300 sinov in s svojo družino se je naselil v okolici Ararata. Prvi so poimenovali znamenja horoskopa in v mestu Metsamor je ohranjen 4800 let star kamnit observatorij za opazovanje zvezd. Znani Armenci so Arthur Mikojan, oče MIG-a, skladatelj Aram Hačaturjan, armenske korenine ima tudi pevka Cher, šahist Garry Kasparov, voznik formule 1 Alain Prost, Charles Aznavour itd.

Armenija je tudi dežela »hačkarjev«, kamnitih križev. Prvi se pojavi v 9. stol. Vzroki za izdelavo so različni: zahvala Bogu, odvrčanje od nesreč, obeleževanje vojaških uspehov, gradnja cerkve, kot nagrobnik, neuslišana ljubezen ... Večina hačkarjev stoji samostojno, lahko pa so tudi vzdani v stene. V ozadju so največkrat izklesane rozete, geometrijski vzorci, listi, grozdje ipd. Ohranjenih je okoli 40.000 hačkarjev. Legenda pravi, da sta oče in sin zidala samostan Sanahin in se skregala. Sin je hotel zgraditi lepšega in večjega. Ko je oče prišel pogledat, je videl da je samostan ogromen, zato ga je imenoval Haghat, kar pomeni ogromen zid. Dve cerkvi (sv. Križ in sv. Gregor) imata gavit. To je predprostor oz. preddverje cerkve. Večina gavitov ima 4 podporne stebre (4 evangelisti). Zgradili so jih za ljudi, ki niso bili še krščeni in niso smeli stopiti v cerkev. So pa želeli prisostvovati bogoslužju, zato so zgradili ta pokrit prostor. V gavitu so pokopavali duhovnike ter plemiče in njihove družine. Cerkev je zelo preprosta, po navadi brez poslikave, prostor za oltar je

dvignjen, tudi do 2 m visoko. Ljudje stojijo spodaj. Ni ikon, so pa slike. Kot nadomestilo za ikonostas je zavesa. Največ cerkva je sezidanih iz kamna tufa, ki je lahek, se lahko obdeluje in je dober izolator.

Drugi dan v Armeniji je bil zaznamovan s sv. mašo v armenski katoliški cerkvi s prisrčnim sprejemom župnika. Na škofijski palači je pomenljiv zapis: Rezidenca Katoliške Cerkve v Armeniji, Gruziji, Rusiji, Ukrajini in v Vzhodni Evropi (v Jeruzalemu je tudi Armenski katoliški patriarhat pri VI. postaji križevega pota). Ko smo se poslavljali od Erevana nas je znova pozdravljala sijoči vrh gore Ararat (5.165 m). Čeprav je sedaj v Turčiji, je to za Armence sveta gora in nikakor se ne morejo sprijazniti, da so jo izgubili. Ararat je ugasli vulkan, ki je zadnjič bruhal leta 1840. Armenci obožujejo to goro in pesnik Yeghishe Charents je napisal: »Lahko obredeš cel svet in nikjer ne boš našel take gore ...«

In tako zapuščamo glavno mesto z namenom, da se dvignemo do jezera Sevan, ki je na višini naše Kredarice. Sončno in prijazno toplo in obisk samostana Sevanavank. Ob kavi pri domačinu zvemo, da se je moral izseliti iz Bakuja v Azerbajdžanu. Drugje po svetu še ni bil in tudi nikamor ne bo šel? Armenijo (velikost 29.743 km²) bomo zapustili s precejšnjim spustom. Spotoma opazujemo tudi železniško progo, ki je razpredena po deželi z 829 km, z razmikom med tračnicami 1.524 mm, in od tega je 590 km elektrificiranih. Poslovili smo se tudi od radia Erevan, ki nam je v rdečih časih marsikaj povedal, npr: Zakaj na tržišču ni moke? – Ker so jo začeli dodajati kruhu. In pa: Kaj je bilo prej, kura ali jajce? – Prej je bilo vsega, kur in jajc.

Večerni prihod na Gruzinsko mejo in prehod v Gruzijo brez zapletov, le da je bilo potrebno nekaj metrov prepešati vključno s prtljago. Na gruzinski strani

pa drug avtobus in novo žensko vodstvo naše romarske skupine. Samo krepko uro vožnje in že smo v glavnem mestu Gruzije (tri in polkrat večja od Slovenije), Tbilisi.

Že od daleč se sliši: Gruzija dežela vina in čaja in še in še. Za romarja je to prvo zelo pomembno, saj nas podatek takoj duhovno poveže s Kano Galilejsko. In zato Gruzijci radi povedo zgodbo. Ko je Bog delil zemljo ljudem, so imeli Gruzijci zabavo in vino je teklo v potokih. Zato so pred Božje obličje prišli prepozno, saj je Bog že vso zemljo razdelil številnim ljudstvom. »Zakaj ste zamudili razdelitev sveta?«, jih je vprašal Bog. »Zamudili smo zato, ker smo dvigali čaše v tvojo slavo, dragi Bog«, so mu odgovorili Gruzijci. Bog je bil z odgovorom zadovoljen. Gruzijcem je podaril košček zemlje, ki jo je prihranil zase ...

Ime mesta Tbilisi pomeni »vroči kraj«. Legenda o nastanku mesta pripoveduje, da je gruzijski kralj Vakhtang Gorgasali šel na lov s svojim sokolom. Med lovom je bil sokol ranjen, padel je v vroči žvepleni izviri ter poginil. Kralj je bil nad tem izvirom tako navdušen, da se je odločil posekati gozd in zgraditi mesto. Mesto je poimenoval Tbilisi, kar pomeni »vroči kraj«. Toplice sredi mesta delujejo še danes. Skozi mesto teče rega Mtvari. V mestu živi 1,4 mio prebivalcev. Nastalo je ob znameniti Svileni cesti, ki je bila trgovska pot med Evropo in Azijo. Od nastanka leta 458 do konca 6. stol. Je bila Gruzija kraljevina, nato so jo osvojili Perzijci, pa Arabci in Turki. Leta 1122 se je spet osamosvojila, nakar so jo izmenično zasedali, Mongoli, Turki in Perzijci. V začetku 19. stol. Je bila vključena v carsko Rusijo, med leti 1918 – 1920 spet kratko neodvisna, nato pa v Sovjetski zvezi. Do uradne odcepitve od SZ je prišlo 9. 4. 1991 s predsednikom Evardom Ševarnadzejem.

(dalje in konec v prihodnji številki)
po virih in vtisih pripravil p. Peter

Darovi za vitraj brezjanske Marije v Nazaretu, avgust in september 2022 SKUPAJ 4125 €

- 5 € Marjeta Dovč, Marija Klemenčič, Marija Kočar, Ana Smrečnik
- 10 € Alojzija Bartulovič, Karmen Horvat, Petra Kavčič, Dragi Klemenčič, Nejc Kočar, Nataša Kramar, Marija Mihelič, Franc Mulej, Leopoldina Peternel, Danijel Polajner, Ana Prelc, Jože Tomašič, Angela Zupan, Ignac Zupan
- 15 € Alenka Cerkovnik, Gašper Kos, Ksenija Tašner, Branka Užmah
- 20 € Ana Bogovič, Marjetka Dlesk, Marijan Dolinar, Marija File, Marija Grbenc, Ljudmila Grm, Božidar Jager, Ana Kastelic, Cecilija Kavčič, Mihaela Knez, Anton Košir, Branko Krevelj, Boštjan Križnič, Terezija Lapič, Marija Mavrel, Marija Mihevc, Marta Novak, Primož Ogrin, Andreja Pohar, Alenka Povirk, Iva Radovanovič, Terezija Ramovž, Ana Skok, Agata Smodiš, Marija Suhadolnik, Edvard Učanjšek
- 25 € Ivan Hovnik, Tatjana Trontelj
- 30 € Veronika Albreht, Anica Čampa, Pavla Janžekovič, Amalija Lamut, Marija Malnar, Marija Mihelič, Tomaž Petkovšek
- 35 € Terezija Potočnik
- 40 € Komisariat za Sveto Deželo
- 50 € Martin Bergelj, Saša Aleksandra Čerček, Matevž Deželak, Marija Grošelj, Petra Hubad Gabršček, Andreja Jelinčič, Janez Orehek, Barbara Pernuš Grošelj, Aleksandra Renčelj Mrakič, Matej Sojar, Nikolaj Štolcar, Ana Marija Zajc, Roman Žekelj
- 60 € Nika Beravs
- 95 € Neznani darovalci
- 100 € Franc Beravs, Jožefa Holer, Jože Iskra, Franci Jereb, Niko Potočnik, Ana Sojer
- 150 € Elizabeta Stražiščar
- 170 € Vlasta Globevnik
- 300 € Tanja Kranjc
- 1000 € Tatjana Kobi

Sveta dežela februar 2023

od 20. februarja do 6. marca 2023
SKOZI BIBLIČNE DOGODKE
STARE IN NOVE ZAVEZE
Z NOVOMAŠNIKI IN SREBRNOMAŠNIKI

Jordanija s Petro, gora Nebo, Gerasa, Tišbe, Maheront, gora Sinaj in Sveta dežela: Jeruzalem, Betlehem, Nazaret, Galilejsko jezero idr.

1. dan: Polet v Jordanijo z letališča Brnik, pristanek v Amanu, prevoz v hotel, nastanitev za 2 noči, večerja in nočitev.

2. dan: Obiski: zgodovinsko mesto Gerasa (Jerash), Elijeve Tišbe, sv. maša, kraj krščenja Betanija, vrnitev v Amman, večerja in nočitev.

...(več na spletni strani)

7. dan: Betlehem: praznovanje Jezusovega rojstva, obisk votlin, božična sv. maša, večerja in nočitev.

(Odhod »Starozavezne skupine« jutraj po sv. maši na letališče.)

8. dan: (Ponoči prihod skupine, ki se pridruži programu nove zaveze)

Odhod v Galilejo, obisk sv. Petra v Jaffi; gora Tabor, gora Gospodovega spremenjenja; nastanitev v Nazaretu za 2 dni, večerja in nočitev.

...

Prva skupina romarjev: večerni odhod na letališče Ben Gurion, nočni let (6.3. ob 1.00), prek Istanbula v Ljubljano, prihod 6.3. ob 8.45.

15. dan: Druga skupina romarjev: jutraj sv. maša, popoldanski let iz Tel Aviva, pristanek na Dunaju ob 19.05, avtobusni prevoz v Ljubljano.

DUHOVNO VODSTVO: prof. Bogomir Trošt in p. Peter Lavrih, ofm.

Cena romanja: za 14 dni 2.050 €, pri udeležbi nad 40 oseb; če je romarjev manj, se zviša za 90 €. Doplačilo za

enoposteljno sobo: 260 €. Cena romanja samo za 1. teden (20. - 26. 2., Jordanija in Egipt): 1.390 €. Cena romanja samo za 2. teden (26. 2. - 6. 3., Izrael in Palestina): 1.290 €. **Polet druge skupine za 2. teden bo 26. 2. z Dunaja**, vključen je avtobusni prevoz iz Ljubljane in vrnitev.

V ceno je vključeno: letalski prevoz iz Ljubljane v Amman ter iz Tel Aviva v Ljubljano ali Benetke, vsi avtobusni prevozi v Egiptu, Jordaniji in Izraelu, vstopnine za kraje, ki so navedeni v programu, polpenzijska namestitve v dvo ali tro posteljnih sobah, hrana zjutraj in zvečer, zdravstveno in nezgodno zavarovanje za tujino, egiptovska viza, jordanska mejna taksa, vodstvo romanja, PCR test, če bo takrat potreben.

V ceno ni vključeno: napitnine za strežno osebje v hotelih in šoferje 60 € na osebo (za 2 tedna); 30 € na osebo za 1 teden, plačilo zavarovanja odpovedi romanja, ki ga lahko uredite na Komisariatu.

Možnosti prijave (obvezna je pisna prijava): s spletno prijavnico na spletni strani Komisariata: www.sveta-dezela.si, si, s prijavnico, ki vam jo pošljemo po e-pošti ali navadni pošti; potni list mora biti veljaven še 6 mesecev od začetka romanja. Prijave sprejemamo takoj in do zasedbe mest. Način plačila: po prejemu vaše prijave vam pošljemo podatke za plačilo prvega dela 470 €, ostanek plačila 15 dni pred odhodom. Navodila za romanje s potrebnimi informacijami boste dobili mesec pred odhodom.

Pripravi: p. Peter Lavrih, ofm

Advent v Koelnu (kelmorajn)

Z VLAKOM (skupina največ 20 oseb) od 25. do 27. novembra

Možnost tudi obisk stolnice v Aachu. Romanje je obujanje spomina na slovenske romarje k Trem Kraljem v Kelmorajn. Sv. maša v Koelnu. PRIJAVE: zaradi zgodnjih rezervacij vsaj do 1. novembra, sicer pa lahko takoj. PRI-SPEVEK: vožnja z vlakom v obe smeri, zavarovanje, bivanje v 2 ali 3 sobah na osnovi zajtrka 395€; enoposteljna doplačilo 80€; podrobnejši napotki sledijo 14 dni pred odhodom.

Brezje – Brezmadežna

8. december

Prevoz na Brezje v lastni režiji.

Na Brezjah ob 10.00 slovesna sv. maša pod vodstvom škofa msgr. Jamnika, ogled muzeja jaslic. Sledi ogled in razlaga REPLIKE MARIJINEGA VITRAJA, KI BO NAMEŠČEN PRI BAZILIKI V NAZARETU V SVETI DEŽELI (predvidoma v februarju 2023). Vabljeni svetodeželski romarji in Marijini častilci. Informativne prijave.

Adventni Varaždin (HR)

17. december 2022

Tradicionalno je Varaždin najlepše okrašeno mesto v naši širši okolici, zato se tja odpravljamo letos v SOBOTO PRED 3. ADVENTNO NEDELJO – 17. 12. 2022. Tam bomo imeli adventno sv. mašo in dan božične devetdnevne. Sledi pozno kosilo v povratku. PRISPEVEK: VOŽNJA, KOSILO, 50€ po os. ODHOD: Ljubljana -Vič ob 7.00, avtobusna Ljubljana 7.15; POVRATEK cca. Ob 19.00.

PRIJAVE po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134
www.sveta-dezela.si
komisariat@rkc.si

Pri prijavi vedno oddajte podatke:

priimek in ime, rojstni datum, naslov,

številka osebnega dokumenta, e-naslov in telefon

Pozabljene spretnosti

Tudi hvaležnost je spretnost!

V jesenskem času nas Stvarnik vedno obdara s svojimi darovi: na vrtovih, njivah, travnikih, v sadovnjakih in vinogradih, v gozdu, na ravninah in strmih pobočjih ..., skratka vsepovsod. Samo videti moramo in kaj tudi sami postoriti, se potruditi in sprejeti to bogastvo, predvsem pa biti hvaležni. Tudi hvaležnost je spretnost!

Jeseni bo svoj prispevek k eksploziji barv v naravi dodal tudi šipek. V pozni jeseni bodo grmi večinoma že odvrgli listje in le temno rdeči plodovi se bodo svetili v jesenskem soncu. Takrat bo pravi čas, da se lotimo nabiranja šipka, ker bo dovolj zrel. Šipek je na grmu je izjemno fotogeničen in lep, a za nabiranje vse prej kot prijazen. Zato le nekaj praktičnih nasvetov za nabiranje.

Najprej si moramo pripraviti primerno vrečo, najbolje platneno, ki si jo lahko z vrvico zavežemo okoli pasu. Tako bomo imeli prosti obe roki, kar je za bojevanje z bodečimi vejami šipka več kot potrebno. Najlepši plodovi so vedno na vrhu grma in jih je težko doseči. Oblečena bodimo v malce debelejša oblačila, da nas bodeče veje ne bodo preveč opraskale. Pomagamo si lahko tudi s škarjami. Tako lahko veje, ki so nam na poti, porežemo ali pa odrežemo samo zgornje veje z najlepšimi plodovi, jih z njih potem lažje odtrgamo.

Kako pa naprej s plodovi? Izdelava marmelade je zelo zamudna: čiščenje, mletje, kuhanje, pasiranje, še enkrat kuhanje... Ampak palačinke z njo so odlične in vsak kozarček je zlata vreden! Odličen šipkov čaj za hladne zimske dni je druga možnost.

Plodove grobo zmeljemo z 'multipraktikom' in jih posušimo. Na zraku je sušenje zelo dolgotrajno, pomagamo si s sušilnikom, vendar pazimo, da temperatura ne preseže 45°C, ker bi sicer uničili preveč C vitamina. Posušeni zmet šipek lahko še presejemo na grobem situ, da odstranimo dlačice (ni pa nujno), in ga v steklenih kozarcih shranimo v temnem prostoru.

Ob vsakem požirku čaja bodimo Bogu hvaležni za vse jesenske darove!

Nagradna dopolnjevanke

S pomočjo spodnjih opisov poiščite 11 besed in jih navpično vpišite v lik. Ob pravilni rešitvi boste na označenih poljih prebrali jesensko opravilo.

1. morska riba z dvema kratkima hrbtnima plavutma in temnimi progami na bokih,
2. slovenski dijak, pesnik, mučenec in blaženi; Lojze (1923–1943),
3. sodelovanje, dejavna navzočnost na športni ali kulturni prireditvi,

4. dva vzporedna kozolca, zvezana s skupnim ostrešjem,
5. žitne luskine, luščine, mekine, z mletjem odstranjeni pšenični ovoji,
6. dedov oče,
7. neposredna sporočila o čem novem,
8. hebrejski izraz za hudiča (iz istih črk kot LIBELA),
9. posoda za kuhanje čaja,
10. močna tkanina iz lanu ali bombaža,
11. priimek več slovenskih umetnikov.

Sestavil:
Matej Pavlič

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi:

BOŽJE SVETIŠČE

Na uredništvo ste poslali 24 pravilnih odgovorov. Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje. Tokratni nagradjenci so:

1. nagrada: Pavla Rupnik, Sveti Štefan 61, SI-3264 Sveti Štefan.
2. nagrada: Helena Buček, Betajnova 21, SI-1360 Vrhnika.
3. nagrada: Henrik Razpotnik, Kresnice 1A, SI-1281 Kresnice.

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 10. decembra 2022. Čakajo vas naslednje nagrade (bf 5/22):

1. nagrada: Christian Gostečnik OFM: Relacijska družinska terapija
2. nagrada: Zadnja številka revije Magnificat;
3. nagrada: CD Hvalnice in večernice

Andraž Arko OFM (ur.) PLEČNIK ŽIVIM IN MRTVIM

PLEČNIKOVA CERKEV ZA
BEŽIGRADOM IN ARHITEKTOVE
VIZIJE ZA OBMOČJE POKOPALIŠČA

Ta knjiga je v nekem smislu tiskana verzija dokumentarca »Plečnikov skriti biser«. Fotografije na filmu se namreč prehitro odvrtiljo in se ne moremo posvetiti posameznemu zanimivemu dogodku, ki ga je za nas ohranil fotograf.

V želji, da bi pričujoča knjiga ne bila zgolj tiskana verzija filma, je režiser Andraž Arko povabil k sodelovanju štiri avtorje dr. Francija Lazarinija (STAREJŠA ZGODOVINA CERKVE SV. CIRILA IN METODA), dr. Tino Potočnik in dr. Tanjo Simonič Korošak (POKOPALIŠČE NAVJE IN BARAGOVO SEMENIŠČE) in p. dr. Silvina Krajnc (PASTORALNO DELO V ŽUPNIJI OD 1959 DO 2016), da so razširili in poglobili ali dopolnili zgodovinski kontekst, ki ga obravnava dokumentarec, sam pa delo dopolnil z zadnjim poglavjem (ŽIVLJENJE V ŽUPNIJI OD 2016 DO 2022).

Poleg fotografij iz bogatega župnijskega arhiva ter fotografij iz muzejev in arhivov predstavljajo zelo velik doprinos fotografije Petra Nagliča, ki jih je podaril njegov vnuk Matjaž Šporar, medtem ko je za mnoge sodobne poskrbel David Kozamernik.

Naj ta naš poskus zaobjetja zgodovinskih obdobij, prelomnih dogodkov, vsega tega, kar je tudi arhitekt Plečnik želel posvetiti mrtvim, s hvaležnostjo ohranja in predaja spomin naprej živim, da bi se zavedali svojih korenin in iz njih tudi živeli Bogu v čast in slavo.

format 20 × 27 cm
mehka vezava
obseg 432 barvnih strani
cena 49 €

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 24 29 314; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbf

